

VAKOK VILÁGA

LXXXI.
évfolyam
6. szám

2020.
június

MAGYAR
VAKOK ÉS GYENGÉNLTŐK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

Tartalomjegyzék

Rendezvények

- 3 Online együtt a jövőnkért
- 8 A digitális oktatás látássérült szemmel – Sikeres volt első online rendezvényünk

Házunk tájáról

- 11 Érdekképviselő a veszélyhelyzet idején is – Dr. Nagy Sándor elnök beszámolója
- 14 Felhívás – Meseíró pályázat Benedek Elek emlékére

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

- 17 Bemutatjuk Jánosházi Nóra felolvasót
- 19 Fekete István (1900. június 25. – 1970. június 23.):Napló (elbeszélés)
- 27 Versvilág – összeállította Árvay Mária

Első a család

- 31 Búcsú Kincses Gyulától
- 32 Gyászjelentés
- 33 Módosuló járulékszabályok
- 35 Elérhető adaptált érettségi feladatlapok

Tuti tipppek, rövid hírek

- 38 A „láthatatlan” munka, amely járvány idején sem áll meg
- 39 Az MGVYOSZ hírlevelét már a Telefotelen is megjelenik
- 40 Közösen a hangoskönyvekért – Önkéntes látássérült meghallgatókat keresünk
- 41 Új online digitális kompetenciafejlesztő szolgáltatás – Indul az iBlind
- 42 A segédeszközbolt és a könyvtárak nyitva tartásáról
- 43 Időpontot foglalva személyesen is vásárolhat a segédeszközboltban
- Fertőzés ellen védő termékek a segédeszköz boltban
- 43 Háromrétegű orvosi maszk
- 44 Kesztyű helyett kézkrém

Náluk jártunk

- 46 Jász-Nagykun-Szolnok megyében elkezdődött a sportélet újbóli beindítása a vakoknál

Meghívók, közlemények, hirdetések

- 47 Felhívás a digitális oktatás következtében megnövekedett képernyőidő kapcsán
- 49 Pályázat lakásfelújításra vagy hiteltörlesztésre – meghosszabbított beadási határidő
- 50 Újra kinyitott a Vakok Kertje

Rendezvények

Online együtt a jövőnkért

Online keretek között valósult meg a 2020-as év első Együtt a jövőnkért eseménye. A beszélgetésbe az ország és a világ több pontjáról csatlakoztak, hogy a látássérült diákokat is érintő digitális oktatás és érettségi témaköreiben beszélgethessenek.

Az online eseményen szakemberek, diákok, hallgatók és szülők is részt vettek, így összesen 28 résztvevővel zajlott a beszélgetés a Google Meet alkalmazáson keresztül. A könnyebb navigálás érdekében a témakörök csoportosításra kerültek.

Idegen nyelv érettségi

Az Oktatási Hivatal Tájékoztató érettségi elnökök számára 2019-es kiadványában még jelen volt, hogy aki időhosszabbítást kér – a szakértői véleményének megfelelően –, az emelt szintű idegen nyelv érettségi letételéért nem kaphatott egyenértékű nyelvvizsga bizonyítványt. Az ezt szabályozó rendelet 2019. novemberétől módosult. Így a 2020. május 7-én az OH által kiadott Tájékoztató érettségi elnökök számára 2020 című dokumentumban már a megfelelő leírás található. A Tájékoztató látássérült vizsgázókra specifikusan vonatkozó részeit a *Mi a teendő, ha látássérült személy érettségizik?* – ajánlás oktatási intézmények számára című cikkben lehet elolvasni. Az időhosszabbítás természetesen minden tantárgyból kérhető, ha a szakértői vélemény ezt alátámasztja. A kérelmet az érettségi vizsgára való jelentkezéskor kell benyújtani, s annak az oktatási intézménynek az igazgatója bírálja el, ahol a diák érettségizik mind a tavaszi, mind az őszi érettségi vizsgaidőszakot tekintve.

Fontos kiemelni, hogy aki csak szóbeli idegen nyelv érettségit tesz, kizárólag akkor kaphatja meg élő idegen nyelvből az egyenértékű szóbeli nyelvvizsga bizonyítványt, ha teljesíti a hallott szöveg értése vizsgarészt. Élő idegen nyelv például az angol, német, olasz, francia, stb. Nem élő idegen nyelv például a latin.

Informatika érettségi

Az idei érettségi időszakban Vass Ádám emelt szintű informatika érettségi vizsgát tett írásban. A beszélgetés során beszámolt tapasztalatairól. A fel-

adatlap – véleménye szerint – megfelelően adaptált volt. Azt a feladatot, ahol látása is szükséges lett volna a megoldáshoz, kihagyta, és odaírta, hogy a látássérültsége miatt nem tudja megoldani. Ilyen volt egy Power Point programmal kapcsolatos feladat. Az informatika érettségihez egy forrásanyag is tartozott, de az Oktatási Hivatal egy rossz CD-t küldött. A problémát a fogadó oktatási intézmény nagyon jól kezelte. Amíg vártak a megfelelő dokumentumokra, beszélgettek Ádámmal, partnerként kezelték őt. Az érettségit így később kezdte egy órával és emellett természetesen megkapta az általa kért időhosszabbítást is. Informatika érettségi eredménye jeles lett, mely egyenértékű egy ECDL jogosítvánnyal – ez középszintű jeles informatika érettségi esetén is igaz. A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság honlapján erről lehet tájékozódni.

A beszélgetés során az is elhangzott, hogy egy új ECDL vizsgamodul van, Közösségi média néven, melynek a tananyaga ingyenesen letölthető szintén a társaság hivatalos oldalán.

Filozófia érettségi

Középszinten filozófiából írásban érettségizett egy Békés megyei diák, Szilágyi Alex, aki szintén igénybe vette az időhosszabbítást. Az adaptáció megfelelő volt számára, a leírások, feladatok egyértelműek voltak. Alex vizsgálója szintén jeles lett, melyet a normál időkeretek között írt meg. Tudni érdemes, hogy ha valaki igényli az időhosszabbítást, de később nem él vele, attól még a kérelmek megfelelően dokumentálják az érettségijét. Ez viszont nem jár semmilyen hátránnyal.

Érettségi és adaptált feladatlapok

A 2020-as tavaszi félévben 3 teljesen vak tanuló vizsgázott írásban. Ez a szám vélhetően növekedni fog, ugyanis az MVGYOSZ közreműködésével bárki számára elérhetővé válnak az elmúlt évek elektronikusan adaptált érettségi feladatlapjai. Eddig a vizsgázók nem tudhatták, mire számíthatnak az érettségi előtt, így aki az írásbeli vizsgát választotta – a szakértői véleménynek megfelelően –, az nagy izgalmakkal telve futhatott neki a vizsgának. Ez is oka lehet annak, hogy a statisztikák szerint az elmúlt években többen választották a szóbeli megmérettetést. Ez a tapasztalata Szekeres Veronika gyógypedagógusnak is a gyengénlátó diákok esetében, aki elmondta, hogy általában a tudásukban magabiztosabb tanulók választják az írásbeli vizsgát. Az idei érettségi időszakban a vele kapcsolatban lévő diákok azt jelezték számára, hogy minden rendben zajlott az írásbeli vizsgákon. A

feladatlapokkal kapcsolatban Weisz Ildikó gyógypedagógus problémaként vetette fel, hogy a gyengénlátó vizsgázók érettségi feladatlapjait egyforma méretben és módon nagyítják. Így nem az egyéni szükségleteknek megfelelően vannak adaptálva. Ez azért jelent problémát, mivel minden látássérült-ség más és más, így mást jelent az akadálymentesség is számukra. Az érettségi kapcsán Horváth Dorina diák kérdezte, hogy miben tér el a tavaszi és az őszi érettségi vizsgaidőszak? Az általános, nem látássérült specifikus témákat általában nem töltjük fel A jövő kilátásai oldalra, de ha van rá igény, ezt is megteesszük. A kérdésre válaszolva elhangzott, hogy a speciális szükségletek jelzése hasonló módon történik, mint a tavaszi érettségi vizsgaidőszakban. A különbség, hogy a vizsga helyszíne a középszintű érettségi során sem biztos, hogy a saját oktatási intézmény lesz. Mivel kevesebb diák érettségizik ebben az időszakban, így a megyékben kijelölt vizsgaközpontok vannak.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota, az MVGYOSZ jogtanácsosa beszámolt arról, hogy A jövő kilátásai-ban dolgozó személyek munkájában a szakmai cikkek írása és a jó gyakorlatok gyűjtése, feltöltése mellett fontos szerepet tölt be a hivatalos jogi, érdekképviseleti munka is. A résztvevőknek elmondta, hogy a munkatársak által szakértők bevonásával készül egy szakmai anyag, melyet az Oktatási Hivatalnak fog megküldeni az MVGYOSZ. Ebbe a munkába szívesen fogadja az MVGYOSZ további önkéntes szakemberek jelentkezését. Az Oktatási Hivatallal való kapcsolattartás során a 2020-as tavaszi időszakban főként az érettségi lebonyolítása volt a levelezés tárgya. Így sikerült elérni, hogy az eddig (2009-től) adaptált érettségi feladatlapokat az Oktatási Hivatal tegye elérhetővé. Ez több mint 50 adaptált érettségi feladatlapot jelent. Ennek elérési módját és a feladatlapok listáját az Elérhető adaptált érettségi feladatlapok oldalunkon tekinthetik meg. Dr. Flamich Mária és dr. Hoffmann Rita megkérdezte, miért nem voltak eddig általánosan elérhetőek, mint a nem adaptált feladatlapok? Sajnos, bár az MVGYOSZ munkatársai is ezzel a kérdéssel indítottak az Oktatási Hivatalnál, erre nem voltak nyitottak. A hivatallal való kapcsolattartást folytatjuk.

Horváth Dorina felszólalt annak kapcsán, hogy mivel ő nincs tisztában az érettségi feladatlapok adaptált formáival, és több negatívumot hallott eddig, ezért gondolta, hogy a szóbeli érettségi mellett fog dönteni, ha eljön az ideje. De a feladatlapok elérhetősége talán meg fogja változtatni döntését. Ebben a pillanatban lehetett azt érezni, hogy miért olyan fontos, hogy szakemberek és diákok egymással, mint egyenlő felek beszélgessenek. Az Együtt a jövőnkért találkozók célja mindig is az volt, hogy a benne lévő emberek meghallgassák a másik felet is, így közösen találjanak megoldásokat.

Digitális oktatás

Már a jelentkezéskor több ember vetette fel kérdésként, hogy milyen akadálymentes, ingyenes online felületek vannak; illetve, hogy hol lehet tájékozódni ezekről; és hogy hogyan lehet ezeket használni.

A Google Meet és a Facebook új Messenger Rooms alkalmazásáról a Hobby Rádió Gépház című műsorában beszélgetnek és tesztelik az alkalmazásokat a műsorvezetők.

Szuhaj Mihály, az Informatika a Látássérültekért Alapítvány elnöke is beszámolt az InfoAlap új tréninganyagairól, melyek nyáron lesznek elérhetőek. Véleményük szerint a Zoom bizonyult eddig a legmegfelelőbb programnak, így erről is fog megjelenni anyag a nyáron. Biztatóan elmondta azt is, hogy az ország licenc várhatóan változatlan keretek között fog folytatódni.

A Redmenta oldalát gyakran használják a tanárok számonkérésre. Az oldal VoiceOver segítségével olvasható. Viszont vannak az oldallal kapcsolatban negatív tapasztalatok is, miszerint számítógépen NVDA képernyőolvasó program segítségével nem megfelelően kezelhető.

Redmenta használata

A Quizlet alkalmazást gyakran használják nyelvtanfolyamok során, így tökéletes nyelvtanulásra. Saját magunknak is készíthetünk szókártyákat, akár más tantárgyak tanulásához is.

Quizlet használata

A Google Classroom szintén akadálymentesen használható lehetőség. Anyagokat oszthat meg a tanár a diákjaival a felületen. A hátránya, hogy ha saját személyes fiókkal használja valaki, gyorsan megtelik a tárhely.

A Discord nevű program sajnos nem akadálymentes, de mivel használni szokták a tanárok, érdemes ismerni.

Nem távolléti, de digitális oktatás témaköréhez tartozik a Kahoot alkalmazás.

A Mentimeter is hasonlóan a jelenlevő közönség bevonására szolgál.

A digitális oktatás eszközeibe való belemélyedéshez mindenképpen javasoljuk az InfoAlap anyagait, valamint az MVGYOSZ Okosklubhoz való csatlakozást.

A fentiek mellett még mindenképpen meg kell említeni a Digitális Pedagógiai Módszertani Központ szakemberek által kidolgozott anyagát:

<https://dpmk.hu/2020/04/17/online-megoldasok-sni-specifikus-javaslatokkal/>

A szem védelme

Weisz Ildikó a digitális tanulás kapcsán fontos problémára hívta fel a figyelmet a diákok szüleinek tolmácsolásában. A gyengénlátó gyermekek gyakran lassabban oldanak meg egy-egy feladatot, mivel lassabban olvashatnak. Ez több képernyőidő használatát is jelenti egyben a jelenlegi helyzetben. Mivel ez káros hatással lehet rájuk, így fontos, hogy megszabják ennek maximális idejét a tanítás során. Az ügyben hivatalos úton fog fellépni az MGVYOSZ. Emellett a közmédiában fel kívánja hívni a figyelmet a szemek védelmére is. Hiszen a munkavégzés során is szabályozva van a maximális képernyő előtt töltött idő. Többen jelezték, hogy megoldás lehet a szemek kímélésére a képernyőolvasó programok használata, ha túl sok a tananyag. Ezt a módszert egyetemen tanuló gyengénlátó hallgatók használják. Szuhaj Mihály hozzátette, hogy tökéletes eszköze ennek a Fusion program, mely szintén az ingyenes ország licenc részét képezi. A program során egyszerre lehet használni nagyítást és képernyőolvasást, illetve az egér használata is gördülékenyen lehetséges. Másik megoldásként a korrepetálás, együtt tanulás ötlete

merült fel. A látássérült diákoknak nagy segítség lehet egy online úton segítő mentor, legyen szó túlterhelt szemekről, vagy éppen a látás hiányáról. Nagyné Schiffer Csilla gyógypedagógus az ELTE hallgatóinak megkeresését javasolta ez ügyben. A hallgatók önkéntes munkáért ugyanis kreditet kaphatnak. Az MVGYOSZ fel fogja keresni az ELTE Hallgatói Önkormányzatot.

A beszélgetés során elhangzott az is, hogy a diákok aktívan használják A jövő kilátásai weboldalt. Volt, aki a tanárainak is elküldte az aktuálisan fontos cikkeket. Ezúton ajánljuk figyelmébe minden látássérült fiatal oktatásával, tanulásával vagy szabadidejével kapcsolatban érdeklődőnek, legyen tanár, diák, vagy szülő az illető. Terjesztés esetén javasoljuk, hogy az adott oldal hivatkozását továbbítsák, mivel rendszeresen frissítjük cikkeinket. Így biztos az aktuálisan érvényes adatokat fogják megkapni. A cikkekben gyakran jelenítünk meg hivatkozásokat is, ezért is ez a legmegfelelőbb módja az információ továbbításának. A jövő kilátásai projektet mindig is támogatta Schiffer Csilla, amit ezúton is köszönünk neki. 2020 nyaratól ő is része lesz annak a csapatnak, akik szakmailag ellenőrzik az oldal tartalmát.

A beszélgetés óta több visszajelzés is érkezett, hogy az online forma megfelelő volt a résztvevőknek. A nagy távolságok ellenére is sokan tudtak csatlakozni. Valószínűleg leghamarabb ősszel lesz (online) találkozó. Ha nem digitális módon történik a beszélgetés, akkor is biztosítani fogunk lehetőséget a távolban maradóknak, ahogy ezt többen kérték is.

Ezúton köszönjük mindenkinek az aktív részvételt!

Én ezúton is köszönöm dr. Nagyné Berke Mónika és Németh Orsolya munkatársaimnak a segítségét a megvalósításban.

Puskás Anett

A digitális oktatás látássérült szemmel – Sikeres volt első online rendezvényünk

Először tartott online rendezvényt az MVGYOSZ. Az Együtt a jövőnkért online találkozó célja a látássérült diákok tapasztalatainak feltárása volt a digitális oktatás és az érettségik kapcsán. A tapasztalatok birtokában diák és tanár együtt tehet az egyenlő hozzáférésért.

Az Együtt a jövőnkért című beszélgetéssorozat 2020-as első alkalmának témáját az élet, a koronavírus-járvány okozta rendkívüli helyzet adta. Az eseményre meghívott diákok és szakemberek a digitális oktatás és a 2020-as szokatlan körülmények között zajló érettségi vizsgák tapasztalatairól beszélgettek az MVGYOSZ történetének első virtuális eseményén. A rendezvényen

való részvétel mindenki számára akadálymentes volt, sok olyan diák és szakember is csatlakozni tudott a beszélgetéshez, akik a nagy távolság vagy a közlekedési nehézségek miatt egy budapesti személyes találkozón biztosan nem tudtak volna részt venni.

Az érettségi vizsgák

„akadálymentesítése” kapcsán sok gyakorlati kérdés merült fel. Hogyan kell kérnie egy látássérült diáknak, hogy írásban vagy szóban vizsgázhasson? Hogyan történik az írásbeli érettségi feladatok adaptációja? Ki és hol végzi el ezt? Milyen formátumban lehet adaptált feladatlapot igényelni? Használhatják-e saját számítógépüket az érettségizők a vizsgán? Mik az előrehozott érettségi feltételei? Hogyan zajlanak az érettségi vizsgák a mostani rendkívüli helyzetben? Ezekre a kérdésekre a szakemberek és a most érettségiző diákok közösen adták meg a válaszokat egymásnak és az érdeklődőknek. Az idén érettségizők többnyire pozitív tapasztalatokról számoltak be.

Puskás Anett ifjúsági referens örömmel tájékoztatta a diákokat arról, hogy az Oktatási Hivatal az MVGYOSZ rendelkezésére bocsátotta az elmúlt 11 év érettségi vizsgáinak látássérült tanulók számára adaptált elektronikus feladatlapjait. Nagyon fontos ez a lehetőség az érettségi előtt álló látássérült diákoknak, hiszen míg ép látású társaik szabadon hozzáférhetnek az elmúlt évek feladatsoraihoz és így pontosan tudják, mire számíthatnak a vizsga napján, addig a vak diákokban számos nyugtalanító kérdés merülhet fel az adaptáció minőségével és használhatóságával kapcsolatban. Egy gyógypedagógus szerint ugyanakkor problémát okoz, hogy a gyengénlátó vizsgázóknak készülő dokumentumokat egy egységesen megadott betűtípussal és mérettel nyomtatják, nem pedig a tanulók egyéni igényei szerint, pedig ennek aligha van technikai akadálya.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota jogtanácsos beszámolt az MVGYOSZ és az Oktatási Hivatal között folyó egyeztetések fejleményeiről. Az érdekképviselői tevékenység fontos eredménye az a szabályozás, mely szerint az idegen nyelv emelt szintű érettségét mostantól abban az esetben is elismerik nyelvvizsgaként, amennyiben annak teljesítéséhez a sajátos nevelési igényű tanu-

ló plusz időkeretet vett igénybe. Korábban erre vonatkozóan indokolatlanul rugalmatlan volt a szabályozás, ám az a kitétel most is érvényes, hogy az egyenértékűség elismeréséhez a vizsga minden részét teljesíteni kell.

Szuhaj Mihály, az Informatika a Látássérültekért Alapítvány kuratóriumi elnöke elmondta, hogy az ország licenc program idén is folytatódik, vagyis a látássérült személyek és a velük foglalkozó intézmények ezentúl is ingyenesen igényelhetik a Jaws, a Zoomtext és a Fusion szoftvereket. Egy kérdésre válaszolva külön felhívta a figyelmet ez utóbbi programcsomagra. A Fusion egyesíti a képernyőolvasó és a képernyőnagyító szoftverek előnyeit, így jó szolgálatot tesz azoknak a gyengénlátó felhasználóknak, akik szívesebben használnak egeret, mint billentyűparancsokat, miközben hosszabb szövegek elolvasásához, illetve szemük gyors kifáradása miatt igénylik a képernyőolvasó szoftverek adta előnyöket is. Nagyon hasznos lehet ez a szoftver most, amikor a digitális oktatás miatt a gyermekeknek egész napokat kell a számítógép előtt tölteniük.

A gyengénlátó diákok oktatásával foglalkozó szakemberek külön felhívták a hallgatóság figyelmét a napi sok órás képernyőnézés okozta ártalmakra az amúgy is veszélyeztetett látássérült gyermekek esetében. A résztvevők egyetértettek abban, hogy a digitális oktatás során figyelemmel kéne lenniük a tanároknak és az iskoláknak, de akár az oktatásért felelős legmagasabb szintű döntéshozatali szerveknek is a gyermekek szemének egészségére, alkalmazva a felnőttek képernyő előtti munkavégzésére vonatkozó közismerten szigorú szabályozást.

A digitális oktatással kapcsolatosan vegyes tapasztalatokról számoltak be az érintettek. Egyes iskolákban a tanórákat online formában, órarend szerint megtartják, míg máshol csak néhány tanár vállalkozik erre, vagy egyáltalán nincs online oktatás, csak írásban érkezik meg a tanulnivaló a diákokhoz. A látássérült tanulók helyzetét megnehezíti ugyan, hogy nem minden online oktatásban alkalmazott platform használható képernyőolvasóval, előnyük ugyanakkor, hogy nekik a számítógépen való tanulás nem jelent újdonságot. Suhaj Mihály azt is elmondta, hogy az alapítvány munkatársai jelenleg a Zoom nevű rendszerhez készült oktatóanyag honosításán dolgoznak, ami képernyőolvasóval jól használható.

Sok családban probléma, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő minőségű és számú informatikai eszköz az otthoni tanuláshoz. Az alapítvány az erre rászoruló látássérült gyermekeket a veszélyhelyzet idején felújított használt számítógépek és szoftverek ingyenes adományozásával segíti. Eddig 14 ilyen számítógépet adtak át és további 12 vár kiosztásra.

Németh Orsolya

Házunk tájáról

Érdekképviselő a veszélyhelyzet idején is - dr. Nagy Sándor elnök beszámolója

Hogyan reagált az MVGYOSZ érdekképviselői szervezetként és munkáltatóként a koronavírus-járvány miatt kihirdetett veszélyhelyzet kihívásaira? Hogyan képviselte és támogatta ebben a nehéz időszakban a látássérült embereket? Kiderül dr. Nagy Sándor elnök beszámolójából.

Március közepétől a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGYOSZ) igyekezett nem csupán lépést tartani a veszélyhelyzet, majd a kijárási korlátozás által állított kihívásokkal, hanem számos tekintetben előremutató módon reagált a vak és gyengénlátó emberek speciális igényeire a járvány időszakában. Ennek érdekében elsődleges feladatunk volt mindazon szolgáltatások működtetésének folyamatos és lehetőleg zökkenőmentes biztosítása, melyek nélkülözhetetlenek a látássérült emberek önálló életvitelének támogatásában, egészségük védelmében, valamint információhoz jutásuk és szabadidejük tartalmas eltöltésének biztosításában. Ennek megfelelően az elsők között gondoskodtak munkatársaink a Távszem szolgáltatás zavartalan működtetéséről, a telefonos és online ügyfélszolgálat biztosításáról, a segédeszközbolt és a hangoskönyvtár postai úton történő üzemeltetéséről, illetve az Okosklub és a jogsegélyszolgálat online elérésének biztosításáról. Ugyancsak folyamatos volt az újságok nyomtatása, de a lehetőségekhez képest zajlott a vakvezető kutyák kiképzése, illetve távsegítség formájában a kölyöknevelés támogatása és az utógondozás is.

Munkatársaink teljesen vagy részben home office-ban végezték és végzik munkájukat, amihez szükség esetén informatikai eszközöket és technikai segítséget biztosítottunk részükre. Ezzel az MVGYOSZ munkakultúrájában olyan digitális platformok meghonosítása vette kezdetét, amelyekről korábban nem is álmodtunk, és melyekről azóta bebizonyosodott, hogy látássérült munkavállalóként is használhatóak és nagyban megkönnyítik a napi munkavégzést a nehezen közlekedő, a vidékről ingázó, a veszélyeztetett korú vagy krónikus betegséggel élő, illetve a kisgyermeket nevelő munkatársak számára. Most, hogy a korlátozások lazulnak, megkezdjük a személyesen igénybe vehető szolgáltatások újraindítását, illetve az arra való felkészülést, elrendelve az irodai munkavégzés során a fertőzésveszélyt minimalizáló biztonsági intézkedések betartását.

Jogász kollégáimmal közösen folyamatosan figyelemmel követtük a járványügyi helyzetre reagáló kormányzati rendelkezéseket, értelmezve és leegyszerűsítve azok tartalmát, valamint tájékoztatva a teendőkről a munkatársakat, a tageszervezeteket és a látássérült személyeket. A Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa (FESZT) tagjaként részt vettünk abban a munkában, melynek során a társszervezetekkel célcsoport-specifikusan gyűjtöttük össze és kommunikáltuk az EMMI döntéshozói felé az egyes fogyatékosági csoportok kijárási korlátozásra, egészségügyi ellátásra és a veszélyhelyzettel járó egyéb lehetőségekre vonatkozó speciális igényeit és nehézségeit, valamint az ezen helyzetekben alkalmazandó segítő technológiákat.

Ugyancsak ezen nehézségeket felmérve végeztünk érdekképviselői tevékenységet a Volán járatokon történő készpénzmentes jegyvásárlás esetében, melynek eredményeként a veszélyhelyzet idején a látássérült utasok ingyenesen vehetik igénybe a helyközi közlekedést. Tárgyalást kezdeményeztünk az online bevásárlás terén a fogyatékos emberek előnyben részesítése érdekében, ám ez a munkánk eddig nem járt kézzel fogható eredménnyel. Az Oktatási Hivatallal is felvettük a kapcsolatot, és igyekeztünk feltárni a látássérült diákok digitális munkarend során tapasztalt nehézségeit, illetve támogatni az idén érettségiző vak és gyengénlátó tanulókat a rendkívüli helyzetben rájuk vonatkozó speciális szabályozás értelmezésével.

Természetesen tevékenységünk egyéb területein sem állt meg a munka. Folytatódott a Hermina út 47. szám alatti műemlék székház felújításával és egy új szolgáltatóház építésével kapcsolatos projekt, melynek fontos mérföldköve, hogy a beruházást a kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé minősítette. Ennek eredményeként egyes ügyintézési határidők lerövidülnek, miközben néhány tekintetben az építési szabályok terén is kedvezményeket kapunk. A felújítás és az építkezés engedélyes tervei hamarosan elkészülnek.

Továbbra is az érdekképviselői kiemelt feladatának tekintem az egyenlő hozzáférés biztosítását, a közszolgálati honlapok, szoftverek és mobilalkalmazások akadálymentességének kiharcolását. Ennek érdekében – a már 2018 tavasza óta folyó egyeztetések újabb állomásaként – a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) Megfelelőség Ellenőrzési Főosztályának vezetőjével folytattam személyes egyeztetést március közepén a közfeladatot ellátó szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak 2020-as akadálymentességi ellenőrzésére vonatkozó tervről. Az egyeztetésekbe természetesen folyamatosan bevonjuk az Informatika a Látássérültekért Alapítványt.

Igyekszünk nemzetközi kapcsolatainkat is fenntartani, ápolni. Az Európai Vakok Szövetsége (EBU) új ügyvezetőjével, Lars Bosselmannal online találkozó keretében ismerkedtünk meg és osztottam meg vele az EBU továbbfejlesztésével kapcsolatos véleményemet, illetve bemutattam neki a szövetség tevékenységét. Szintén az EBU felkérésére megkezdtük egy budapesti esemény szervezését, melynek célja a magyar gyengénlátó emberek érdekvéviselésével kapcsolatos munkát elindító, megerősítő akcióterv kidolgozása és egy az érintettekől álló, őket képviselő bizottság felállítása. Az esemény középpontjában álló fókuszcsoporthoz megbeszélés tervezett időpontja 2020 októbere, jelenleg az előkészítő egyeztetések folynak.

Megtisztelőnek és egyben igen fontosnak tartottam a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságtól érkezett felkérést, hogy vegyek részt a Vakok Állami Intézete igazgatói pozíciójára beérkezett pályázatok elbírálásában. A bírálóbizottság tagjaként márciusban már a második ülésen hallgattuk meg a pályázókat. A látássérült emberek érdekvédelmét országos szinten ellátó szervezet vezetőjeként számomra a pályázók szakmai programja volt érdekes, ezen belül is elsősorban az, hogy milyen módon kívánják biztosítani és továbbfejleszteni a felnőttként látássérültté váló személyek elemi rehabilitációját, illetve hogy a tartós rehabilitációs ellátást igénybe vevő személyek számára miként terveznek jobb életkörülményeket, nagyobb önállóságot és munkavállalási lehetőségeket teremteni.

A törvényi kötelezettségeknek megfelelően idén tavasszal is elkészült az MVGYOSZ éves beszámolója és közhasznúsági melléklete. Bár a május 21-ére tervezett küldöttgyűlés a veszélyhelyzetre tekintettel elmaradt, a 2019. évi beszámoló és közhasznúsági jelentés elfogadására – a törvény adta keretek között – sor került. Az idén esedékes tisztújító közgyűlést, szintén a törvény adta kereteknek megfelelően, későbbre halasztottuk.

A veszélyhelyzet időtartama alatt több alkalommal is ellenőrizték támogatóink az általuk rendelkezésünkre bocsátott források felhasználását. Budapest Főváros Kormányhivatala a megváltozott munkaképességű munkatársak 2019. évi foglalkoztatását lehetővé tevő bértámogatás, az EMMI pedig a költségvetési támogatás 2018-as és 2019-es felhasználását ellenőrizte. A vizsgálatok sikeresen lezajlottak, és mindent rendben találtak. Tervezetként már elérhető a jövő évi költségvetési törvény, melynek kapcsán komoly lobbitevékenységet szükséges kifejtenünk annak érdekében, hogy a költségvetési támogatást változatlan feltételekkel kaphassa meg a szövetség.

dr. Nagy Sándor elnök

Felhívás – Meseíró pályázat Benedek Elek emlékére

Az MVGYOSZ és a Fény Alapítvány közös meseíró pályázatot hirdet látás-sérült amatőr szerzők részére. Az első díj 100.000 forint, a benyújtás határideje 2020. szeptember 30., Benedek Elek születésnapja, a magyar népmese napja.

Az MVGYOSZ és a Fény Alapítvány közös meseíró pályázatot hirdet látás-sérült amatőr szerzők részére, tisztelegve a nagy mesemondó, Benedek Elek apó emléke és munkássága előtt. A pályázaton részt vehetnek mindazon Magyarországon vagy a határainkon túli magyar nyelvterületen élő vak vagy gyengénlátó személyek, akik bármely látássérülteket tömörítő szervezet, szövetség, egyesület tagjai, vagy más módon igazolni tudják látássérültségüket.

Tudjuk, hogy a vak és gyengénlátó emberek között sokan vannak, akik nemcsak olvasni szeretnek, hanem írni is. Az elmúlt hónapok bezárkózása időt és lehetőséget adott az alkotásra, a mese pedig az egyik legalkalmasabb műfaj az aktuális nehézségeinktől való eltávolodásra, a fantáziánk felébresztésére. A mesében bármi megtörténhet, az alkotóknak csak saját képzeletük szabhat határt. A mese felszabadít, megnevettet, elgondolkodtat. „Erdő, mező, hegy völgy, falu... minden mesél itt. A mesék földje ez – csuda-e, ha szép csendesen mesemondóvá nő a gyermek?” – írja Benedek Elek. Vagyis mindannyiunkban ott élnek a mesék, legfeljebb elő kell csalogatnunk őket. Meseíró pályázatunk most erre ad lehetőséget.

A pályázat fődíja: 100.000 Ft, a Fény Alapítvány felajánlásában.

A II. helyezett díja: 50.000 Ft-os vásárlási utalvány az MVGYOSZ felajánlásában.

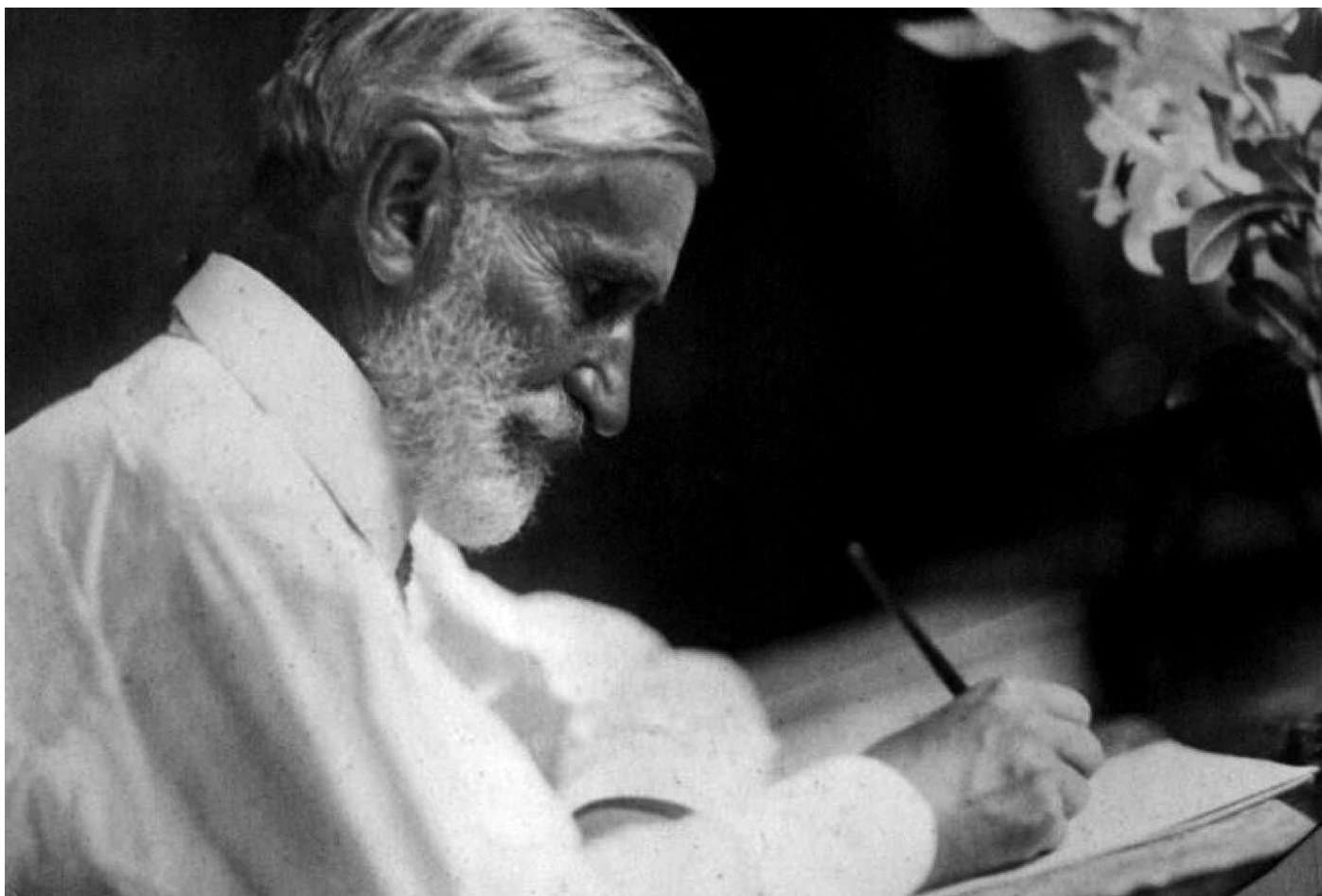
A III. helyezett díja: 30.000 Ft-os vásárlási utalvány az MVGYOSZ felajánlásában.

A vásárlási utalványok az MVGYOSZ segédeszközboltjában válthatók be. Különdíjak felajánlásáról a pályázat kiírói a zsűri javaslata alapján döntenek.

Részvételi feltételek:

1. A pályázónak rendelkeznie kell:

- az MVGYOSZ bármely tageszületénél kiállított, érvényes tagsági igazolvánnyal, vagy
- valamely határainkon túl működő látássérülteket tömörítő szervezet, szövetség, egyesület vezetőjének igazolásával, vagy

- a látássérültség okán megállapított ellátásról szóló határozattal, vagy
- szemészorvos látássérültséget igazoló hivatalos dokumentumával.

2. A pályázat nyelve: magyar.

3. Életkortól függetlenül minden látássérült személy pályázhat, korcsoport szerinti elkülönítés és korcsoportos külön zsűrizés azonban nincs, a pályaművek azonos elbírálás alá esnek.

4. A pályázaton minden alkotó egyetlen eredeti, máshol nem közölt, saját pályaművel vehet részt. A műfaji meghatározáson túl (mese) egyéb tartalmi vagy tematikus megkötés nincs, a pályamű bármiről szólhat.

5. A pályamű maximális hossza: szóközökkel számítva 10.000 karakter.

6. A pályaművet Word formátumban kérjük benyújtani, a betűtípus: 12-es Times New Roman vagy Arial legyen.

7. A pályázat jeligés. A pályázatokat elektronikusan, e-mailben, a b.e.mesepalyazat@gmail.com címre kell benyújtani. A pályamű beérkezésekor a pályázó visszaigazoló e-mailt kap.

8. A pályaművet (Word formátumban) az e-mailhez kell mellékelni, a fájl neve a pályázó által választott jelige legyen. Emellett a pályázóknak a

pályamű beküldésekor az e-mail szövegében meg kell adniuk nevüket, életkorukat, lakcímüket, telefonos és e-mailes elérhetőségüket, valamint az általuk választott jeligét. Kérjük, hogy a jeligét a pályaművet tartalmazó fájlba is írják be.

9. A pályázóknak az e-mail szövegében nyilatkozniuk kell továbbá arról, hogy látássérültek, illetve arról, hogy látássérültségüket mely dokumentummal tudják igazolni. Igazolásként elfogadható az MVGYOSZ bármely taggyesülete által kiállított tagsági igazolvány, a látássérültség okán ellátást megállapító határozatok, valamint szemészorvos által kiállított szakvélemény is. Magának az igazoló dokumentumnak a benyújtását csak a nyertesektől kérjük majd. Határon túli pályázók esetén kérjük, hogy látássérültségüket lehetőség szerint magyar nyelvű dokumentummal, ennek hiányában a helyi látássérülteket képviselő egyesület vezetőjének nyilatkozatával igazolják.

A pályaművek beküldési határideje: 2020. szeptember 30. (Benedek Elek születésnapja, a magyar népmese napja)

A beérkezett pályaműveket négytagú zsűri bírálja el, és választja ki közülük a díjakra érdemes alkotásokat. A bírálat főbb szempontjai: történetesség, nyelvi gazdagság, karakterábrázolási képesség, mondanivaló (tanulság).

A zsűri tagjai:

Nyáry Krisztián zsűrielnök, író, irodalomtörténész, a Líra Könyv Zrt. kreatív igazgatója, többek között az Így szerettek ők c. sikerkönyv szerzője

Sztakó Krisztina, a Vakok Világa c. folyóirat szerkesztője, az MVGYOSZ elnökségének tagja

Zalán Tibor József Attila-díjas költő, író, dramaturg

Huzella Péter Kossuth-díjas előadóművész, a Fény Alapítvány alapító kuratóriumi tagja

A zsűri döntése ellen kifogásnak helye nincs, az jogi úton nem támadható.

A legjobb pályaműveket az eredményhirdetéskor neves művészek és a Bodor Tibor Hangoskönyvtár legnépszerűbb felolvasói adják elő, illetve azokból hangoskönyv készül, mely a Bodor Tibor Hangoskönyvtárban CD-n és online is elérhető lesz. Kereskedelmi forgalomba kerülés esetén a szerzői jogok az alkotót illetik.

Az eredményhirdetésre, a legjobb pályaművek ismertetésére és a díjak átadására ünnepélyes keretek között 2020 novemberében kerül sor a Vakok Iskolája Nádor termében.

Az MVGYOSZ és a Fény Alapítvány a programváltoztatás jogát fenntartja.

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

Bemutatjuk Jánosházi Nóra felolvasót

Amint a portréból látni fogjuk, Nóra sokoldalú, színes személyiség – részletesen mesél mindennapjairól, családjáról, élete fontos eseményeiről, a könyvekhez, felolvasáshoz fűződő viszonyáról.

Dósáné Jánosházi Nóra vagyok, 1974-ben születtem. Férjemmel és két kisfiammal jelenleg Miskolcon élünk. A Debreceni Egyetemen (KLTE) végeztem német nyelv és irodalom – magyar nyelvészet szakon. Német, angol és holland nyelvet tanultam, anyanyelvi környezetben is. Több izgalmas és érdekes munkahely és több utazás után most egyéni vállalkozóként dolgozom. Elsősorban

otthonról végzem főként számítógépes tevékenységemet. Egy autóiipari beszállító számára szükséges rendszerhez kapcsolódó adatfeldolgozás, tanácsadás és oktatás a napi munkám.

Szeretek olvasni, a családommal játszani, szívesen nézek filmeket, gyönyörködöm a természetben, és szeretem a tartalmas beszélgetéseket.

Kedvelem az igényes, színvonalas irodalmi és egyéb műalkotásokat, érdekelnek az elgondolkodtató, mélyebb érzéseket megmozgató olvasmányélmények.

Életemnek nagyon fontos részei voltak az utazásaim, az idegen országokban élés diákként, fiatal felnőttként. Fontos a mai napig az idegen nyelvek ismerete, egy másik nyelven valóban szinte egy másik ember lehetünk, más jellemvonásokat erősít meg egy-egy eltérő nyelv használata.

Az utazások során megismert kultúrák, társadalmak, helyek, emberek, mind beépültek a személyiségembe, kitágították a látókörömet, és nagymértékben gazdagítottak.

Továbbá a két gyermekem létezése a csoda és az ajándék a mindennapjaimban.

Gyerekkoromban tévémondó szerettem volna lenni (akkor még volt ilyen), mondja mosolyogva. Főként Endrei Judit személyisége ragadott meg, szinte példaképem volt. A szép beszédet, a helyes és kellemes nyelvhasználatot, valahogy mindig is érdeklődéssel figyeltem. Montágh Imre, Grétsy László műsorai mindig tetszettek akkoriban. Ebből a vonalból annyi maradt meg, hogy az egyetemi végzettségem kapcsolódik, de a mindennapokban nem ilyen irányba vitt az élet.

Iskolás koromban divat volt a szép kiejtési verseny, ezekre rendszeresen vittek, küldtek, helyezéseket is értem el, tehát valószínűleg volt/van hozzá adottságom. Iskolai műsorokban sokat szerepeltettek (könnyen tudtam megtanulni a szövegeket, és megbízható „előadó” voltam), olykor verset, de többször összekötő vagy egyéb szövegeket mondtam. Nem féltem, és (az alapvető izgalomtól eltekintve) jelenleg sem tartok a közönség előtt való beszéd-től.

A nyelvtanulás során sokat tolmácsoltam, már középiskolásként is. Egyetemen érdekelt a műfordítás, a szakdolgozatomat ilyen témából írtam, és voltak ígéretes műfordítási próbálkozásaim is, prózai műfajban.

Szeretem a társaságot, a jókedvű beszélgetéseket. Kevés, de őszinte barátságot ápolok. Igyekszem a világban, az emberi kapcsolataimban hitelesen megvalósítani és képviselni a számomra fontos értékeket. A gyerekeimet is hasonló szellemben nevelem, szeretném, ha sokáig meg tudnák őrizni magukban az értékeiket és azok mentén tudnának boldogulni felnőttként.

A könyvek szeretete nálunk családi vonás, apai nagyapám történelem-magyar szakos tanár, nagyanyám tanítónő volt (nyugdíjasként, pihenésképpen, sorra olvasta a könyvtárban fellelhető összes útikönyvet), testvérem angol-magyar szakos tanár (mindent, de szó szerint mindent elolvas), és a férjem brit irodalom témában doktorált, a szakterülete a modern skót költészet.

Az olvasás szerintem alapvetően kapcsolódik az embernek a gondolkodásra való képességéhez. Néhány egyéb tényező mellett, a gondolkodás képessége (is) tesz bennünket emberré. Ezért fontos, hogy megőrizzük az olvasás képességét, és az olvasáshoz kapcsolódó szövegértési készségeket. A felolvasás által azokhoz is eljut egy-egy szöveg élménye, akik saját

maguk valami oknál fogva nem képesek rá. Tehát ha (fel)olvasunk, és ez által gondolkodunk, ember(ebb)ek maradunk.

Szeretem a könyveket, szeretek olvasni magamban, egy-egy olvasmány annyira beszippant, mintha egy másik világba lépnék, és jól esik, ha nem zavar meg a külvilág, és belemerülhetek a varázslatba.

Ugyanakkor, mivel az olvasás számomra olyan nagy élmény, azt is élvezem, ha elvihetek másokat ebbe a varázslatba, olvasmányélményekről való beszélgetés, vagy felolvasás által. Jó felolvasni a gyerekeimnek – már egész kicsi koruk óta olvasunk, és látom rajtuk, hogy ők is utaznak a fantázia világában, és szeretik. Egy-két alkalommal templomi, vallásos közösségben is olvastam, meséltem, ilyenkor megláttam az arcokon, hogy egy jól sikerült felolvasás megérinti a lelkeket.

Szóval én a Gutenberg-galaxisnak drukkolok, mosolyodik el.

Pár éve egy súlyos betegség következtében mozgássérült vagyok, és ezért erősen megváltozott az életmódom. Ezt nagyon nehéz elfogadni. A Bodor Tibor Kulturális Egyesületnél találkoztam azzal, hogy az ember a korlátozottságaival együtt is mennyi mindent tud hozzátenni a világhoz. Az itt megismert emberek, legfőképpen az itt jelen lévő vak és gyengén látó társaink ébresztettek rá arra, hogy a korlátaimmal együtt is milyen értékes ember tudok lenni, és hogy ez számít. Tehát az egyesületi tevékenység sokat segített helyreállítani az önértékelésemet, hálásan köszönöm. Igyekszem visszaadni, amit kaptam és kapok, a tőlem telhető legjobb színvonalú felolvasások és egyéb egyesületi munka formájában.

A felolvasói tevékenységnek az elején vagyok, még csak pár könyvet olvastam fel, most tanulom, mit és hogyan érdemes olvasnom. Lassan haladok, de remélem, hogy ez a tevékenység hosszabb távon megmarad az életemben, s idővel egyre jobb és élvezhetőbb anyagokat tudok átadni, és sok örömet adhatok az olvasásaimmal mindenkinek, aki a „fülébe” (és talán a szívébe) veszi az általam felolvasott könyvek nyújtotta élményeket. Utazzunk együtt, köszönöm, hogy vagytok!

A portrét összeállította és szerkesztette: Árvay Mária

Fekete István (1900. június 25. – 1970. június 23.): Napló (elbeszélés)

Július 1. Ma volt a Te Deum. Az ólomkarikás ablakokon színes ragyogást küldött be a nap és én mélységes hálával néztem az oltárra, ahol talán majd én is misézem valamikor. Mert ma határoztam el a lelkem legmélyén is, hogy

pap leszek. Hiszen már két éve hordom a kispapok reverendáját, de úgy érzem, az elhatározás ma kövesedett meg bennem.

Te Deum laudamus! A boltívek kinyíltak fölöttem, hogy szívem minden hálája Hozzád repülhessen, uram.

Még az utcán is lehajtott fejjel jártam, hogy a fülemben zsongó orgonaszót el ne nyomja a város lármája és szememet az áhítatos, halk homály után szinte bántotta a nap fényessége.

A szemináriumban spirituálisunk búcsúztatott bennünket.

- El ne kábítson benneteket a hiú ragyogás, mert fényesség csak egy van: a lelkek tiszta fénye. És jöjjetek vissza Testvéreim lélekben erősen, nagy hivatástok gazdag érzésében. De ha lenne köztetek valaki, akinek az elhatározás nem tölti be egész lelkét: maradjon Isten nevében. Mi nem haragszunk. Éljen becsületesen és boldogul.

Sokan könnyeztek. Azt hiszem, nincs balga köztünk egy se, aki otthon maradna. Ha csak Kis-Kovács Jóska nem, aki egész beszéd alatt az ablakot nézte. Jóska szomszéd-falubeli. Sajnálom.

Az állomáson újra találkoztam vele.

- Na, szentem, visszajössz-e? – kérdezte, a vállamra ütve.

- Micsoda kérdés! – háborodtam fel.

- Mert én a Műegyetemre megyek. Isten veled!

Kezet fogtunk. Bolondul megrázta a kezem. Apró szeme ragyogott, amikor a tömegből visszaintett. Szerencsétlen! Imádkozni fogok érte...

A vonatban hamar elment az idő. Az állomáson Édesapám várt. Megölelt, megcsókolt. Csupa erő még ma is.

- Milyen a bizonyítvány? – kérdezte.

- Praematurus lettem.

- Beszélj fiam magyarul – nevetett -, ménkű se érti a diákszót.

- Hát, kitűnő – mondtam.

Boldogan suhogtatta meg az ostort. (Gyönyörű két csikóval jött elém.)

- Nem is marad el az áldomás! Bemegyünk az útszéli Garasba. Be bizony!

- Talán a templomba, Édesapám?

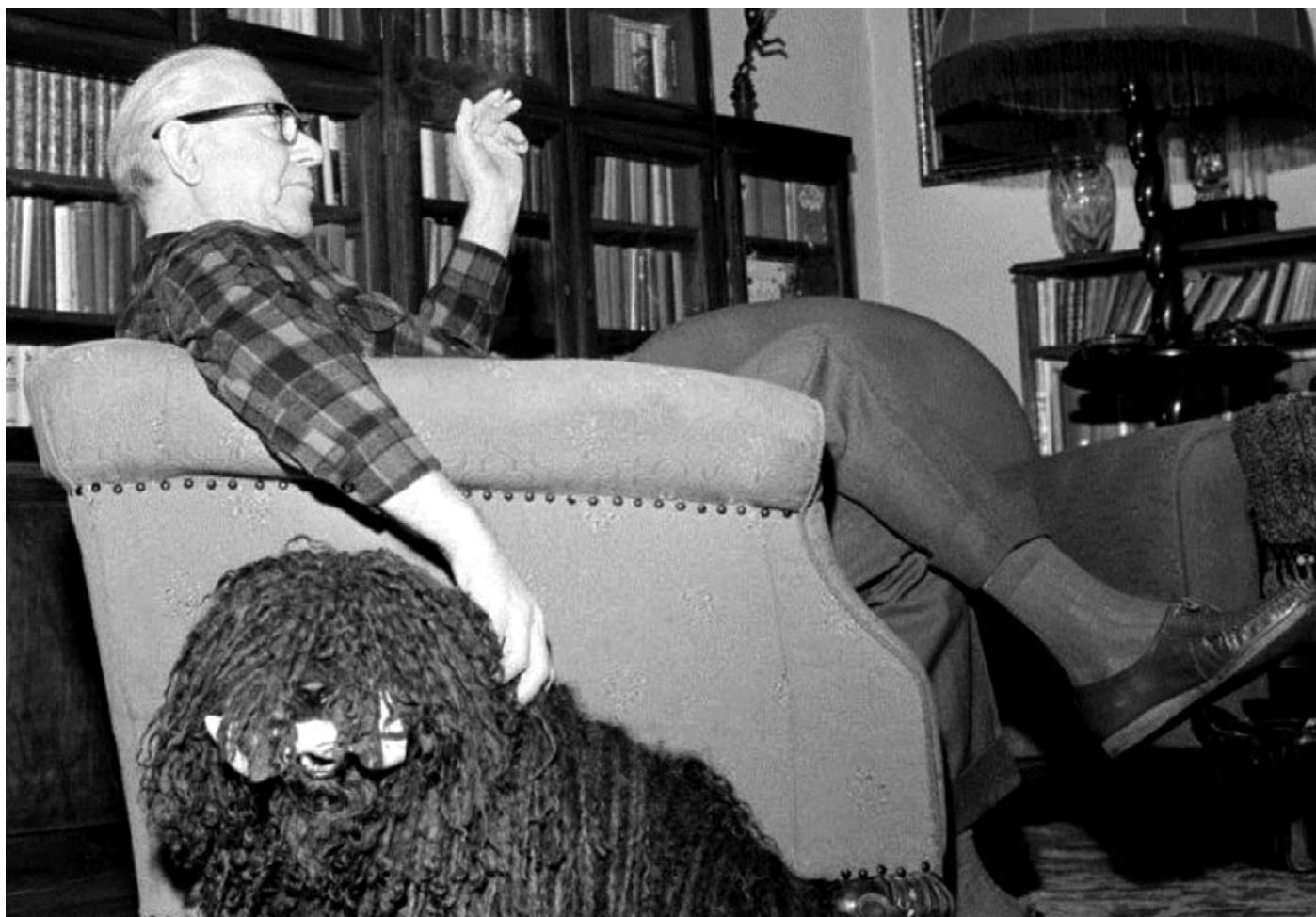
Megbotránkozva nézett rám:

- Délután ötkor? Fene tudja, hol jár a dékány a kulcsokkal. Eredj holnap kismisére. Bár én csak vasárnap szoktam.

- Hát még mindig pap akarsz lenni? – kérdezte aztán.

- Az! – feleltem. – Most már visszavonhatatlanul.

Erre hallgattunk egy keveset. Apám mintha elszomorodott volna. De aztán csak megint megsuhogtatta az ostorát. (A csikók, mint két sárkány mentek.)

- Meglátjuk még – nevetett és szeme éppen úgy csillogott, mint Jóskáé az állomáson.

A Garasnál persze le kellett szállni. Nem szívesen mentem. A székesegyház drága boltívei után – kocsmagerendák...

A kocsmáros a belsőszobába tessékelt bennünket, amikor a söntés mellett le akartunk ülni.

- Kérem, a tisztelendő úrnak nem szabad „ide” künn. Tessék a különszobába!

Leültünk a borpecsétes asztal mellé. Apám boldog volt.

- Látod, fiam, nagy sor mégis a tudomány. Magamfajta paraszti embert be nem ereszt ide ez a nyavalyás...

Ezen felmérgettem.

- A lélek az ember, édesapám! A léleknek a rangját pedig nem a ruha és nem a foglalkozás szabja meg.

- Isten éltesen, fiam! – és fenéig itta poharát.

Alig érintettem szám a borba. Apám rám szólt:

- Fiam, az egészségedre ittam, illik kiinni a borod!

Láttam, hogy megharagszik, hát kiittam. Nem esett jól az első korty, de később ízlett. Aztán Anyám egészségére ittunk, majd nem hagyhattam el apámat sem, kit könnyekig meghatott, hogy utána megcsókoltam.

Az egy liter bornak így aztán hamar vége lett. A kocsmá előtt – amikor kimentünk – megcsapott a délutáni ragyogás és vad kedvem támadt hajtani.

- Nem ragadnak el? – kérdezte Apám.

- Engem? Tessék azt a gyeplőt ideadni... - és megsuhogtattam az ostort.

Olyan nyári délután volt, melyre még havas fejjel is visszaemlékezik az ember. Ma már tisztán látom, hogy nem a délelőtti örömök gyújtották lángra a határt, hanem a szokatlan bor. De akkor repült a két táltos velünk és apám szeme a boldogságtól ragyogott, bár, mintha valami huncutság is pislogott volna benne.

Vidám porfelhő gomolygott utánunk és az út robogva szaladt a kerekek alá. A faluban apám átvette a gyeplőt.

- Hajtani, azt tudsz, fiam! – dicsért – de azért ne mondják, hogy nem én hoztalak meg...

Kapunkban állt az anyám, s amikor leugrottam a kocsiról, először megtörölte a szemét és csendesen dicsértesséket mondott. És csak álltunk. Engem bosszantott ez a merevség, hát átöleltem és megcsókoltam. A kezét nem engedte megcsókolni. Ez megint bántott. Ne csináljon bálványt belőlem az anyám se. Én fia maradok, ha püspök leszek is!

Este nagy vacsora volt. Egy pár rokon, szomszédok. Megint bor. Hát részegeskedni jöttem én haza? Hamar elköszöntem, hogy fáj a fejem. A konyhában valaki megint köszönt.

- Isten hozta, tisztelendő úr!

- Nini, Klári, de megnőttél!

- A tisztelendő úr is derék ember lett!

- Ne magázz, Klári. Csak úgy, mint régen. – És kezét fogtunk. Boldogan adta oda a kezét, mely zsíros és vizes volt... - Jó éjszakát, Klári!

A szobámban aztán kijózanodtam. Sokat forgatott imakönyvem apró betűi vádolva kiáltottak felém. Önkínzottan imádkozva, sírva forogtam az ágyon. Tisztátlan állatnak éreztem magam, akire az elhagyott szent falak nyers darabosságukkal rászakadni készülnek. Aztán rosszul lettem...

Július 7. Most már kihevertem az első napot. Sőt, már mosolyogtam is rajta. Nem volt az olyan nagy bűn, inkább ostobaság. De azért meggyóntam... Naponkint megyek misére. utána levetem a reverendát és segíték apámnak. Eleinte nem akarta engedni, de erőszakoskodtam, bár a munka nehezemre esett. Ma már el sem tudnék lenni nélküle. Kaszálok, aratok, asz-

tagolok, mint a többi. Apám büszkén néz rám. Anyám fejét csóválja és esténként, ha kell, ha nem kell, kikeféli a reverendámat. Láttam egyszer, hogy megsimogatta...

És alszom, mint a bunda.

Július 9. Ma mise után a plébános úrnál reggeliztem. Áldott öreg pap. békés, szent ember. Sokat köszönhetek neki. Kérdezte, hogy élek? Elmondtam Dolgozom egész nap. Kedvvel, örömmel. ha felszentelnek is dolgozom majd...

- A lelkeken, fiam?...Kaszával?

Kipirultam, ő meg csak nézett rám jóságos kék szemével és nevetett.

- Majd meglassúdsz, fiam. Nagy út van még odáig.

Megsimogatta arcom, hogy jószínbem vagyok és csak dolgozzam, ha jól esik. Aztán másról beszélgettünk. Hosszan. Pedig én már nagyon mentem volna, mert egy kaszásunk elmaradt és én ajánlkoztam helyette.

Hajnalban magam vertem ki a kaszámat.

Július 12. Egy aratónk egészen elmaradt. Beálltam helyette, de én később megyek, mint a többiek, mert reggelenként misén vagyok. A csendes, hűs templom, a fuvolázó orgonaszó, az imádság visszhangja egész nap bennem marad. Vidáman megy a munka, de azért bánt, hogy a többiek már egyszer elfáradtak, mire én kiérek. Aztán velük dolgozom napestig. Dicsérnek, hogy milyen jól áll a kezemben a kasza. Jól esik.

Július 17. Ma nem voltam misén. Hajnalban öreg felhők jöttek és még egy kis sarkot kellett az árpából levágni. Hiányoztam volna. Estefelé elmentem a plébános úrhoz és bocsánatot kértem a hanyagságomért.

- Nem bűn az, fiam – mondta. – A munka majdnem imádság. Kár ért volna benneteket. Mire vége a nyárnak, vasgyúró lesz. És mosolyogva nézett...

De én magam sem éreztem bűnnek. Helyre pótolhatom még ezerszer...

Július 20. Csépelünk. Segítenek a szomszédok is. A búzánk: mint az arany. Nem hiszem, hogy a faluban még ilyen búzája van valakinek. Mise után, estig én etetek. A szomszéd Klárij a kévevágó. Biztató, hogy a kévehányók alig bírnak velünk. Folyik a kezünkben a munka. Nagy öröm ez. Apám ragyog a boldogságtól.

Ma este azt mondta:

- Nem tudom, papnak lenni mekkora öröm, de apának lenni, kinek ilyen fia van, annál nem kell nagyobb öröm!

Július 22. Bosszús vagyok, alig érek a reverendámba Szinte agyonszorít, annyira kinőttem. A varrása a hátán ki is repedt. Este apám az öreg szabómestert tuszkolta be az ajtón.

- Szép magyaros ruhát, majszter úr, a gyerekeknek. Megdolgozott érte. Tiltakoztam. Kár a kiadásért. Szeptemberben új papi ruha kell. De apám nem engedett:

- Az is meglesz, fiam.

Tudj' Isten, azért örülök a ruhának. Ez az életmód teszi talán...?

Július 25. A csikókat most már mindig én hajtom. Öröm az ilyen gyönyörű állatokkal dolgozni. Estefelé magam megyek takarmányért. Ilyenkor már alkonyi hűs jár a réten és úgy suhan a kasza, nem is érezni. Hazafelé csak lassan kocogunk. Befészkelődöm az illatos lóherébe és tele van a szívem hálával a Jó Istennek. Ilyenkor imádkozni is szoktam.

Ma a szomszédék Kláriját értem el az úton hazafelé. Fel kellett vennem.

- Hazaviszlek, Klári.

- Ha felvenne, tisztelendő úr – mondta szerényen és hálásan nézett rám.

- Mondtam már, hogy ne urazz...

De a falu felé már megbántam. Ostobák az emberek és Klári ragyogó arccal trónolt a lóhere tetején. Szinte kár ezért a lányért, ha valami durva ember veszi el. Az arcában van valami madonnás. Holdas, nagy szemei vannak... De hát mi közöm hozzá? Por és hamu lesz az is, mint a többi. Bár az ilyen arc mögött a lélek is szép lehet.

Július 27. Meghozta a mester a ruhámat. Egyszerű, fekete, zsinóros, magyaros szabással. Holnap vasárnap – már ebben kell misére mennem. Szinte szégyenlem magam a templomban civilben. De azért jól érzem magam benne. Kényelmes.

Július 28. Azt hittem, mindenki engem néz majd a templomban. De úgy láttam, nem ütközött meg világi ruhámon senki. A plébános úr előtt zavartan mentegetőztem.

- Fiam – és megsimogatta arcom -, a tiszta lélek nem a papi ruha privilégiuma.

Csak Klári szomorkás pillantását éreztem néha magamon. Ő az egyetlen, aki velem érez. Bizonyára sajnálja, hogy a szomszéd fia nem a tiszteletadó reverendában ment a misére... Jó lélek!

Hazafelé mellém szegődött.

- Ha nem küldesz el – szerénykedett.

Inkább örültem; jól esik tiszta közelsége, gyermekessége. Magyaráztatok neki erről-arról.

- Láttam, szomorú voltál, hogy nem reverendában jöttem – kezdtem.

- Dehogyan – mosolygott. – azon szomorodtam el, hogy mért visel az papi ruhát, akinek ilyen jól áll a civilruha...

De azért nem tudok rá haragudni. Gyermekek...

Július 31. Tarlót szántok. Tegnap eső volt. Ma puha meleg párákat hasít ki az eke a földből. Könnyű a munka. Szinte szaladnak a lovak. Azon kaptam magam, hogy dúdolgatok. De hát úgy tele volt a szívem. Igaz, imádkozhattam is volna...

Augusztus 2. Nehéz írnom a mai napról. Bódult vagyok. Délután megint takarmányért mentem és a munkából csak akkor riadtam fel, amikor nagyot dörrent az ég felettem. De akkor már a kénsárga-szélű fekete viharfelhők hegyé nőttek és nagy vihar kerekedett. A csikók is nyugtalanok voltak, hát csak feldobtam egy-két villa bükkönyt és haza! A vihar hamar elért. Egyik villám a másik után lobbant fel és a dörgés szinte a földet rázta. Az eső megszakadt.

Fele úton sem voltam még, amikor mintha kiáltást hallottam volna. Nehezen megállítom a csikókat és körülnézek. Valaki fut a kocsi felé. Mintha a tóból húzták volna ki.

- Pista, kérlek, vigyél haza!

- Szent Isten, Klári! Hamar ugorj fel!

A dülőút végén elhagyott pajta. Oda álltam be. A vihar zengett, mintha soh'se lenne vége.

Klári a kocsi-fenékekben didergett. Ráadtam kabátom, akárhogy is tiltakozott, mert halálos meghűléstől féltettem. De bizony magam is fáztam: valahol jég lehetett, mert összekoccant a fogam.

Beültem én is Klári mellé, és mert a pajta tetején is keresztülesett az eső, magunkra terítettem a pokrócot.

- Istenem, ha meghúlsz Pista és beteg leszel, belehalok. Én lennék az oka! – és megsimogatta a hátam.

- Jó meleg a kezed, kis Klári, de azért nem fázom meg!

Iszonyút lobbant ekkor a villám és Klári átölelt rémült szorítással. Minden porcikája remegett.

- Ne haragudj, Pista, nagyon félek.

És ottmaradt. Fáztam, mint a kutya, hát jól esett enyhe melegsége. Hogy meddig maradtunk így, nem tudom. A pokróc alatt sötét volt és meleg. A puha karok, az arcomba hulló lélegzet különös bágyadtságot fontak rám és gondolataim időnként feltüremelő tiltakozása csak gondolat maradt.

Zsongó időtlenségben múltak a percek. Vagy órák? Nem tudom!

A pokróc lecsúszott fejünkről – odakünt már sütött a nap -, de nem mozgultunk. Én néha megsimogattam Klári arcát és ő megcsókolta vizes kezeimet. Mire észhez kaptunk, már majdnem szárazak voltunk. Amikor kibonta-

koztunk, Klári megcsókolta az arcom és elsírta magát. És én nem vettem el arcom a csók elől...

Most már éjfél van és nem tudok aludni. Imádkozni akarok... nem megy. Futni szeretnék önmagam elől... Gyalázat! De a délutáni zsibbadtság még mindig bennem van...

- Klári!

Augusztus 3. Valami megkeményedett bűnös nyugalommal mentem ma templomba és utána drága öreg papunkhoz. És elmondtam mindent. Magamat okoltam. A lány tiszta gyerek. Én vagyok a bűnös. Holnap megyek vissza a szemináriumba...

- Dehogyan is mégy, fiam – és jóságos szeme még most is mosolygott. – Fialatok vagytok és mindnyájan az Úr tenyerén vagyunk. Én tudom, nem ejtett el benneteket. Menj haza békességgel, imádkozz és gyere el holnap délután négy órára.

És most itt ülök és kinézek az ablakon. Fel akarom idézni a Te Deum emléket, drága remegését, a homályos boltíveket, a cellák tisztaságát...

Fecskék szálldosnak a tócsák mellett és sárt vesznek szájukba. Fészkét javítanak.

Amikor megint magamhoz térek, elkövülten nézek az ablakdeszka porára. Valaki – talán én voltam? - odaírta: „Klári”.

Őrült vagyok?

Augusztus 4. Itthoni dolgom azért elvégeztem. Kijavítottam a kútkávéát. Értelmetlen ez a nyugalom.

És délután négykor öreg papunk kezét a vállamra tette és mosolyogva azt kérdezte:

- Édes fiam, érzel-e bűnt? Érzél-e megbánást? Kívánczol-e még a szemináriumba?

Azt akartam mondani, kiáltani. Igen, bűnös vagyok, vissza kell mennem! De a szám, a szám konokul zárva maradt és majd lerogytam, amikor kibugygyant belőle a szó, mintha nem is én mondtam volna:

- Nem!

Ekkor kinyitotta a szomszéd szoba ajtaját. Klári állt ott ünneplőben és elindult felém halkan, mint amikor a lányok áldozni mennek. A szobába besütött a nap, kék volt az ég és a háztetőn olyan mély hangon búgott egy galamb, mint az orgona.

Versvilág – összeállította Árvay Mária

Tasnádi Varga Éva: Tanítónak

Szép virágcsokromnak
köszönt minden szála,
nem fáradtál annyit
év közben hiába!

Hófehér lapjukon
betűk sokasodnak,
mit nem tudtam tegnap,
megtanulom holnap.

Könyveim, térképem
becsukódnak rendben,
s megtelt füzeteim
beszélnek helyettem.

Oktattál, neveltél,
oly türelmes voltál,
s velem együtt köszönt
lásd az egész osztály!

Jankovich Ferenc: Tanítónknak

Mi már tőled sokat kaptunk,
de tőlünk te keveset,
az arcodból, a hangodból
sugárzik a szeretet.

Fogadd tőlünk ezt a csokrot,
mit kötött a szeretet,
hála-hála mindig hála
jó tanítónk teneked.

Almási Alexandra: Ő az apukám!

Ő az apukám, látod? Ott a képen!
Babusgatott, szeretgetett, nevelgetett régen...
Mára már kinőttem a babaruhát,
tipegőm is kinyúlt éppen.
De mi maradtunk,
ketten, kéz a kézben.
Mondd, ugye büszke vagy most rám?
Nézz rám, kérlek szépen!
Hadd lássam, ahogy könny csillan a reményben!
Ő az apukám, látod? Ott a képen!

Becézgetett, ölelgetett, puszilgatott régen.
 Felnőtt lettem, hát figyelj rám, apa!
 Nem vagyok már gyerek s nem is vagyok baba.
 Tudom, hogy óva őrzöd minden álmom,
 betakargatsz, ha kell, ha fázom.
 Ledőltek a rózsaszín palotácskák,
 kipukkant a szappanbuborék,
 de ne félj, én még maradni szeretnék.
 Köszönöm a sok jót,
 a törődést,
 na meg a biciklit, apa,
 csak annyit mondok:
 Szeretlek, szeretlek Apa!

Ady Endre: Proletár fiú verse

Az én apám reggeltől estig
 Izzadva lót-fut, robotol,
 Az én apámnál nincs jobb ember,
 Nincs, nincs sehol.

Az én apám bús, szegény ember,
 De ha nem nézné a fiát,
 Megállítná ezt a nagy, földi
 Komédiát.

Az én apám kopott kabátú,
 De nekem új ruhát veszen
 S beszél nekem egy szép jövőről
 Szerelmesen.

Az én apám ha nem akarná,
 Nem volnának a gazdagok,
 Olyan volna minden kis társam,
 Mint én vagyok.

Az én apám gazdagok foglya,
 Bántják, megalázzák szegényt,
 De estére elhozza hozzánk
 A jó reményt.

Az én apám ha egyet szólna,
 Hajh, megremegnének sokan,
 Vígán annyian nem élnének
 És boldogan.

Az én apám harcos, nagy ember,
 Értünk ad gögöt és erőt,
 De önmagát meg nem alázza
 A pénz előtt.

Az én apám dolgozik és küzd,
 Nála erősebb nincs talán,
 Hatalmasabb a királynál is
 Az én apám.

Kaffka Margit: Lackó

Jött egy csoda. Harmatlágy, pici jószág,
Édes, lihegő, bimbószínű lény.
Vér lüktet benne! Eleven valóság!
S nézem kétkedve, tanakodva én.
Vánkospihéit elzilálni félek,
Már szétterült az álmaim felett,
Már átölelem féltve, mikor ébred,
Ó, el ne rebbenj tőlem, új igézet!
- - - A te szemeid a leggyönyörűbb szemek.

Jött valakim, aki nem volt idáig,
- Felém rajzó, bomlott vágyakkal telten,
(Bár öltögettem hószín, csöpp ruháit)
Csak nemrég is, be messzi járt a lelkem!
- Hát vége volna a titáni hévnek?
Nagy száguldásnak viharparipán?
Közelebb jöttek-é a messzeségek?
Nem! - Csakhogy itt engem keres az élet,
- - - Az csak a párna fodra, Csacsikám!

Már halkán úszik a soktornyú város,
A légemelte, rezgő, csalfa kép
Mindegyre messzebb. És nyomába szálldos
A vágy, - szétfoszló, lenge pára kép.

Viharzó tapsok zaja szerteszéled,
Homályba hullnak kísértő szemek,
Kilobban a tűz, elhallgat az ének,
Itthon maradtam - mindörökre véled.
Egy álom int még. - - - Ne sírj! Nem megyek.

No lám! Elgömbült kedves gyűszűszád.
Ne sírj, kis ember, én gyönyörűségem!
Se lát, se hall egyébrül az anyád,
- Tejszagú, édes kis testeden át,
Csak azon át szabad az út már nékem.
Halkan hívó szók még kísértének,
De a kiáltásnak ereje nincsen.
Szeme lezárul. - Nem, nem mehetek!
Csitt... aluszik! És akkor jól van minden.

Pezsgő dal

Fehér galagonya, - beh virágos!
Semmi közöm a szomorúsághoz!
Gyöngy a kedvem, Isten, ember lássa -
Kölcsön is vehet belőle, aki megkívánta.

Tudod-e, hogy letépem a húrod,
Ha még azt a keserveset húzod?
Beteg tán a hegedűszerszámod,
Add, kötök rá orvosságot, sok fehér virágot.

Vén csavargó! Kósza éjfélóra,
Hova sietsz? Ül le hát egy szóra.
Boros fővel is odajutsz máma,
Úgy lassacskán, minthogyha csak a szeretőd várna.

Töltsetek! Vagy várjatok csak, mégse!
Meg találnak haragunni érte...
Legelőször a színébül porba öntsetek le.
- Köszöntöm az elfelejtett, régi Istenekre!

Első a család

Búcsú Kincses Gyulától

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a sokunk által szeretett és nagyra becsült Kincses Gyula, a debreceni Gyengénlátók Iskolájának nyugalmazott igazgatója életének 94. évében elhunyt.

A gyászoló család kérése, hogy a koszorúkra és virágokra szánt vételár összegét adományozzák a Gyengénlátó Gyermekéért Alapítványnak. Számlaszám: OTP 11738008-20184115.

A benne lévő szeretet nem öregedett el – írta egyik tanítványa a 90. születésnapjára.

Gyógypedagógusi tevékenységét 1950-ben a debreceni Siketnémák Intézetében kezdte, ahol 22 évig teljesített szolgálatot, majd 1972 őszén elvállalta a Gyengénlátók Általános Iskolája és Nevelőotthona alapításának szervezését és további vezetését. Munkája mellett számos egyéb pozíciót is betöltött Debrecenben. Kivételes, karizmatikus egyéniség volt, akire oda kellett figyelni, aki olyan egyéni módon tudott tekintélyt parancsolni, hogy az már-már kedvességnek tűnt. Neve már az 1980-as években is fogalom volt – és nem csupán a pedagógus társadalom körében. Tanított, kutatott, vezetett. A látássérültek pedagógiája területén mindig is a fogyatékossgal élő gyermekekért élt, dolgozott, küzdött és alkotott. Tette mindezt igen szerényen, szolgálatkészen, halk szóval, de pedagógiai eszméiben rendíthetetlenül. Szívügyének tartotta a látássérült gyermekek nevelését, fejlesztését, tanítását. Értékrendjében folyamatosan jelen volt az érdek nélküli tenni akarási másokért. Olyan alkotó közösséget varázsolt maga köré, akikkel együtt küzdhetett azért, hogy a diákok megfelelő szellemi és lelki munícióval felszerelve tudják majd elfoglalni méltó helyüket a társadalomban. Halála napjáig figyelemmel kísérte a látássérült emberekért tevékenykedő szervezetek munkáját, tartotta a kapcsolatot azok vezetőivel. Tanácsaival, pozitív gondolataival, tapasztalataival támogatta, erősítette a küzdelmes munkát.

Számos publikációja jelent meg országos és külföldi szakmai folyóiratokban, kiadványokban. Előadásokat tartott konferenciákon, szemészeti szakmai tanácskozásokon és nemzetközi rendezvényeken.

Egyik hobbija a numizmatika volt, gyűjteményével nemzeti értéket teremtett, és a témával kapcsolatban két könyvet is írt. Szülőfaluja, Pocsaj dombvidékén végzett régészeti ásatásai során pedig bronzkori kultikus csontlelet-

re bukkant, amely a Déri Múzeumba került. Néprajzi témájú írásai szülőfaluja Híradójában, a Debreceni Simonyi Napok irodalmi pályázatán, a Honvédelmi Minisztérium Levéltára kiadásában, valamint néprajzi pályázatokon jelentek meg.

A természet szeretete és a természet megfigyelése is sokat jelentett Kincses Gyulának. Horgászként 1974-től a MOHOSZ Hajdú-Bihar Megyei Intéző Bizottságában oktatási és ifjúsági felelősként szervezte a horgászfilmek debreceni és vidéki bemutatását, nyaranta pedig Hajdúszoboszlón és Hajdúnánáson az ifik táboroztatását. Az ornitológia területén végzett megfigyelései is maradandó adatokat szolgáltatottak a szakirodalom számára.

Kiváló személyiségét és munkásságát számos elismerés tükrözi:

- Cházár András Emlékérem
- Dr. Bárczi Gusztáv Emlékérem
- Oktatásügy Kiváló Dolgozója
- Szakszervezeti Munkáért arany fokozat
- Maróthi György Díj
- Apáczai Csere János Díj
- Louis Braille Emlékérem arany fokozat
- Pedagógus Szolgálati Emlékérem
- Széchenyi Ferenc Jutalomérem III.
- MNM Kiváló Társadalmi Munkáért Érem
- Debreceni Akadémiai Bizottság Díja
- Pocsaj Nagyközség Díszpolgára
- Karácsony Sándor Emlékérem
- MTA Debreceni Bizottság Oklevél
- Maróthi György Díj és Emlékplakett

Nyugodjon békében, Gyula bácsi!

Életrajzi adatok forrása: 2016. Napló/Kenyeres Ilona írása

Gyászjelentés

„Elcsitult a szív, mely értünk dobogott,
Pihen a kéz, mely értünk dolgozott.
Számunkra Te sosem leszel halott,
Örökké élni fogsz, mint a csillagok.”

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy Dénes József 2020. május 24-én, életének 88. évében elhunyt.

A gyászmisét 2020. július 9-én 18 órakor a Budapest XIV. kerületi Bosnyák téri Katolikus Templomban tartjuk.

Emlékét el nem múló szeretettel őrizzük.

Gyászolják: lánya, unokái, rokonai és barátai.

Módosuló járulékszabályok (2020. június 9.)

Június 30-án hatályát veszti egy már régóta, 1998-tól érvényben lévő törvény (a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről rendelkező 1997. évi LXXX. törvény, ami Tbj néven volt ismeretes. Az e jogszabályt felváltó új törvény által bevezetett fontosabb újdonságokról ejtünk most röviden szót.

Az elnevezés és a forma változik, a mérték nem

A július 1-jén hatályba lépő, a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (új Tbj) egységes járulékkulcsot, társadalombiztosítási járulékot vezet be. Ez azt jelenti, hogy a biztosítottak, vagyis akik bármilyen jogviszonyban járulék fizetésére kötelezettek, mostantól csak társadalombiztosítási járulékot fizetnek, ami magában foglalja az eddig fizetett egyéni járulékokat, nevezetesen a nyugdíjjárulékot, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot egyaránt. A társadalombiztosítási járulék mértéke 18,5%, azaz pontosan annyi, amennyit a fent felsorolt egyéni járulékok levonásával eddig is fizettek a biztosítottak. Továbbra is fennmarad az a rendelkezés, hogy bizonyos ellátásokban részesülők (álláskeresői járadék, ápolási díj, gyermekgondozási díj, stb.) az ellátásukkal összefüggésben 10% mértékű nyugdíjjárulékot kötelesek fizetni, melynek révén az ellátás folyósításának időtartama szolgálati időnek számít.

Elsősorban a munkáltatókat, kifizetőket érinti az az átmeneti rendelkezés, mely alapján a 2020. július 10-éig megszerzett és 2020. június havi járulékalapot képező olyan jövedelemre, amelyet a 2020. június hónapra vonatkozóan benyújtott bevallásban kell bevallani, még a régi, június 30-án hatályos szabályokat kell alkalmazni (régis Tbj).

Járulékfizetési alsó határ

Az egyéni vállalkozók, illetve a társas vállalkozások tagjai esetében már eddig is létezett az ún. járulékfizetési alsó határ, amit az új Tbj. most a mun-

kaviszonyban foglalkoztatottakra vonatkozóan is bevezetett. Mint ismeretes, a társadalombiztosítási járulékot a járulékalapot képező jövedelem után kell megfizetni. A járulékfizetési alsó határnak köszönhetően azonban a munkavállalók esetében a járulékalap legalább a minimálbér 30 százaléka (idén 48.300 Ft), ami alapján a járulékot mindenképp meg kell fizetni, és ugyanez az összeg az alapja a szociális hozzájárulási adónak is (amennyiben azt az adott esetben a kifizetőnek meg kell fizetnie). A járulékfizetési alsó határra vonatkozó szabályt természetesen a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása, valamint a részmunkaidős munkavégzés esetén is alkalmazni kell.

Az egyéni vállalkozók, illetve társas vállalkozás tagjai tekintetében a társadalombiztosítási járulék alapja – a járulékfizetési alsó határnak köszönhetően – legalább a minimálbér (ebben az évben bruttó 161.000 Ft), középfokú végzettséget, illetve szakképzettséget igénylő tevékenység esetén pedig a garantált bérminimum (idén bruttó 210.600 Ft).

A törvény külön rendelkezik azon esetekről, amikor a járulékfizetési kötelezettség nem a teljes hónapra vonatkozóan áll fenn, mert például a munkaviszony hónap közben keletkezik, esetleg szűnik meg, vagy a biztosított az adott hónap egy része alatt táppénzben részesül, stb. Ilyen esetekben a járulékfizetési alsó határ meghatározása során a példa szerinti okokból kieső naptári napokat figyelmen kívül kell hagyni.

Kiegészítő tevékenységet folytatók, avagy a nyugdíjasok munkavállalása Eddig csak a saját jogú nyugdíjas egyéni, illetve társas vállalkozókat ismerhettük kiegészítő tevékenységet folytatóként, akik ugyan nem minősültek biztosítottaknak, de azért bizonyos terheket (pl. szociális hozzájárulási adó, egészségügyi szolgáltatási járulék, nyugdíjjárulék) az általuk folytatott tevékenységgel kapcsolatban is meg kellett fizetniük, és ezzel együtt jogosultak lehettek a 0,5%-os mértékű nyugdíjnövelésre.

Az új Tbj. alapján július 1-jétől mindenki, aki saját jogú nyugdíjas (például öregségi nyugdíj, a nők kedvezményes öregségi nyugdíja, stb.) – bármilyen jogviszonyban is végez kereső tevékenységet – kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül, minek következtében munkavállalása biztosítási jogviszonyt nem eredményez. Ebből viszont az érintettek nézve egy sor dolog következik:

Egyrészt a nyugdíjasként történő munkavégzés esetén most már semmilyen járulékfizetési kötelezettség nem terheli őket, és az ilyen foglalkoztatás esetén a foglalkoztatónak sem kell a szociális hozzájárulási adót megfizetnie.

A nyugdíjas munkavállalása esetén a július 1. után szerzett jövedelemre már nem vonatkozik az eddig az éves jövedelem tekintetében a minimálbér 18-szorosában meghatározott jövedelemkorlát, tehát mostantól korlátozás nélkül szerezhethet jövedelmet.

Másfelől ugyanakkor a nyugdíjasokat munkavállalásuk esetén eddig megillető 0,5%-os mértékű nyugdíjnövelés nem jár arra a jövedelemre vonatkozóan, amit július 1. után szereztek. A július 1. előtt nyugdíjasként szerzett járulékalapot képező jövedelemre vonatkozóan ugyanakkor természetesen jár a nyugdíjnövelés, melynek megállapítása iránt a hatóság hivatalból intézkedik, mégpedig a 2019. évi jövedelem esetén legkésőbb 2020. október 31-éig, a 2020. január 1. és június 30. között szerzett jövedelem esetén pedig legkésőbb 2021. október 31-ig. A fent részletezett rendelkezések természetesen a közszférában dolgozó, nyugdíjuk folyósítását szüneteltető nyugdíjasok foglalkoztatására is irányadók.

Fontos még megemlíteni, hogy kiegészítő tevékenységet folytatóknak minősülnek azok az özvegyi nyugdíjasok is, akik az öregségi nyugdíjkorhatárt már betöltötték és egyéni vállalkozók, vagy társas vállalkozás tagjaként folytatnak kereső tevékenységet. Rájuk tehát a most tárgyalt nyugdíjas munkavállalásra vonatkozó szabályok vonatkoznak, azonban ők a folyósító szervhez küldött nyilatkozattal vállalhatják a nyugdíjjárulék megfizetését.

Ami nem változott

Végül fontosnak tartjuk annak hangsúlyozását, hogy a most tárgyalt változások nem érintik a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban (rokkantsági, illetve rehabilitációs ellátás) részesülők kereső tevékenysége esetén érvényesülő keresetkorlátot, illetve annak mértékét. Az ellátásra való jogosultság tehát ezután is akkor szűnik meg, ha az érintett kereső tevékenységet folytat és jövedelme három egymást követő hónapban meghaladja a minimálbér (egyéni, illetve társas vállalkozó esetén a garantált bérminimum) 150%-át.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota jogtanácsos

Elérhető adaptált érettségi feladatlapok

Az Oktatási Hivatal adaptált feladatlapokat készít látássérült érettségizők számára. Ezen igényüket az érettségire való jelentkezéskor kell benyújtani a vizsgázóknak szakértői véleményük csatolása mellett. Az adaptált feladatlapok elérhetővé váltak az MVGYOSZ-nél.

Az elmúlt években (2009-től) több mint 50 feladatlap került adaptálásra látássérült személyek számára. Ezek elérhetőek bárki számára.

Az adott feladatlapok igénylését A jövő kilátásai weboldal üzenetküldési felületén lehet megtenni a Főoldalon. Az üzenetben jelezni kell, hogy milyen típusú feladatlapra van igény.

Az adaptált feladatlapok listája alább olvasható.

Bármilyen egyéb kérdés, gondolat felmerül az adaptált feladatlapokkal kapcsolatban, szintén az üzenetküldési felületen vagy az ifjusag@mvgyosz.hu mail címen lehet jelezni.

Adaptált feladatlapok listája

A feladatlapok tantárgy szerint ABC rendben vannak feltüntetve, és azon belül időrendbe vannak téve.

Angol nyelv

angol nyelv középszint 2009 tavasz

angol nyelv középszint 2010 tavasz

angol nyelv középszint 2012 tavasz

angol nyelv középszint 2013 tavasz

angol nyelv emelt szint 2014 tavasz

angol nyelv középszint 2015 tavasz

angol nyelv emeltszint 2016 tavasz

angol nyelv közép- és emelt szint 2017 tavasz

angol nyelv középszint 2018 tavasz

angol nyelv közép- és emelt szint 2019 tavasz

Biológia

biológia középszint 2017 tavasz

Egészségügyi alapismeretek

egészségügyi alapismeretek emelt szint 2010 tavasz

Ének-zene

ének-zene középszint 2010 tavasz

ének-zene középszint 2012 tavasz

Filozófia

filozófia középszint 2020 tavasz

Fizika

fizika középszint 2009 tavasz

Informatika és informatikai alapismeretek

informatika középszint 2009 tavasz

informatika középszint 2010 tavasz

informatikai alapismeretek középszint 2011 tavasz

informatika középszint 2012 tavasz

informatika középszint 2013 tavasz

informatika középszint 2014 tavasz

informatikai ismeretek középszint 2018 tavasz

informatikai ismeretek középszint 2019 tavasz

informatika emelt szint 2020 tavasz

Magyar nyelv és irodalom

magyar nyelv és irodalom középszint 2009 tavasz

magyar nyelv és irodalom középszint 2010 tavasz

magyar nyelv és irodalom középszint 2011 tavasz

magyar nyelv és irodalom középszint 2012 tavasz

magyar nyelv és irodalom középszint 2013 tavasz

magyar nyelv és irodalom középszint 2015 tavasz

magyar nyelv és irodalom középszint 2019 tavasz

magyar nyelv és irodalom emelt szint 2020 tavasz

Matematika

matematika középszint 2009 tavasz

matematika középszint 2010 tavasz

matematika középszint 2011 tavasz

matematika középszint 2012 tavasz

matematika középszint 2019 tavasz

Német nyelv

német nyelv középszint 2009 tavasz

német nyelv emelt szint 2009 ősz

német nyelv közép- és emelt szint 2010 tavasz

Olasz nyelv

olasz nyelv emelt szint 2019 tavasz

Társadalomismeret

társadalomismeret középszint 2018 tavasz

Történelem

történelem középszint 2009 tavasz

történelem középszint 2010 tavasz

történelem középszint 2011 tavasz

történelem középszint 2012 tavasz

történelem középszint 2013 tavasz

történelem középszint 2015 tavasz

történelem középszint 2019 tavasz

Tuti tippek, rövid hírek

A „láthatatlan” munka, amely járvány idején sem áll meg

A szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása mellett munkatársaink a járvány idején is folyamatosan végzik adminisztratív, elszámolási és forrás-teremtési feladataikat. Most ezen gyakran láthatatlan, ám létfontosságú munka aktuális eredményeit osztjuk meg olvasóinkkal.

Az MVGYOSZ adminisztrációs és pénzügyi területen dolgozó munkatársai munkájuk jelentős részét két hónapja home office-ban végzik, ám kivételes esetekben, a higiéniai és biztonsági intézkedések szigorú betartása mellett, a szervezet irodájában is ellátják feladataikat. Ilyen esemény volt például az Emberi Erőforrások Minisztériuma által folytatott helyszíni ellenőrzés, melyre május 14-én került sor.

A minisztérium ellenőre a szövetség 2018-as és 2019-es állami támogatásának elszámolását vette részletes vizsgálat alá, beleértve a tagegyesületek által benyújtott, a továbbadott támogatások felhasználására vonatkozó dokumentumokat is. Az ellenőrzés pozitív eredménnyel zárult: a vizsgálat mind a központ, mind az érintett négy tagegyesület (VGYKE, Hermina Egyesület, valamint a Zala és Komárom-Esztergom megyei egyesületek) elszámolását hibátlannak és megfelelőnek találta. Dr. Nagy Sándor elnök levélben tájékoztatta az ellenőrzésről és annak eredményéről a munkatársakat és a tagegyesületek vezetőit, megköszönve munkájukat és gratulálva nekik.

Az MVGYOSZ munkatársai az elmúlt két hónapban több pályázatot is elkészítettek annak érdekében, hogy a szövetség továbbfejleszthesse a szolgáltatásait és segítséget nyújthasson a vak és gyengénlátó embereknek.

A Nemzeti Fogyatékosügy- és Szociálpolitikai Központ (NFSZK) segítőkutyák kiképzését támogató pályázatán 2.656.270 forintos támogatást nyertünk el vakvezető kutyák képzésére, a SozialMarie Díj a társadalmi innovációért 2020. évi pályázatán pedig a Távszem projekt nyerte el az 1000 eurós közönségdíjat. Elbírálásra vár a Vodafone Digitális Díjra beadott pályázatunk, melynek célja az online hangoskönyvtár továbbfejlesztése. Ugyancsak a bírálók előtt van az ifjúsági civil szervezetek közösségépítő programjaira kiírt pályázatra benyújtott programunk, melynek témája a látás-sérült középiskolások reál tantárgyi tudásának fejlesztése egy interaktív nyári tábor megszervezésével, valamint ezen tárgyak oktatásához módszertani

segítségnyújtás az integráló középiskolák szaktanárai részére. Benyújtás előtt áll továbbá a Nemzeti Kulturális Alaphoz a Vakok Világa folyóirat kiadásának finanszírozására irányuló pályázatunk. Bízunk abban, hogy ez utóbbi programjainkkal is eredményesen pályázunk, és hamarosan már azok megvalósításáról számolhatunk be.

Németh Orsolya

Az MGVYOSZ hírlevél már a Telefotelen is megjelenik

Az MGVYOSZ hírlevele mostantól a Vakok és Gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete által üzemeltetett Telefotel szolgáltatásban is elérhető. Az ingyenesen hívható zöldszám 6-os menüpontjában minden hétfőtől hallgathatóak meg a szövetség aktuális hírei.

Az MGVYOSZ Hírlevél hétről hétre több mint 2300 címzetthez jut el, országszerte informálva a látássérült személyeket és partnereinket a szövetségben zajló munkáról, eseményekről, a szolgáltatások aktuális működéséről és az újdonságokról.

Bár a látássérült emberek közül egyre többen használnak számítógépet és/vagy okostelefont, az idősebb generáció képviselői között még mindig vannak, akik szívesebben hallgatják meg az aktuális híreket, információkat élő felolvasásban, emberi hangon. Nekik nyújt egyenlő esélyű hozzáférési lehetőséget a Vakok és Gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete 2019 februárjában elindított Telefotel szolgáltatása, mely rajtuk kívül az olvasási nehézséggel élő személyeknek is segít.

A Telefotelt bárki könnyedén elérheti az ingyenesen hívható +36(80)804-585-ös telefonszámon. A telefonkészülék nyomógombjainak használatával az érdeklődők kedvükre válogathatnak a látássérült emberek szervezeteinek hírei, a hipermarketek akciós kínálatai, a rádiók és televíziók műsorai, kulturális és szabadidős programajánlatok, valamint számos egyéb hasznos információ között.

A Telefotel szolgáltatásban mostantól minden hétfőn elérhetővé válik az MVGYOSZ aktuális hírlevelének teljes tartalma a Bodor Tibor Hangoskönyvtár felolvasóinak tolmácsolásában. A hírlevél meghallgatásához a főmenüben nyomja meg a 6-os gombot (Országos programok), ahol kiválasztható és meghallgatható a teljes hírlevél.

Kérjük olvasóinkat, terjesszék ezt az információt a számítógépet vagy okostelefont nem használó látássérült ismerőseik körében, hogy híreink hozzájuk is eljuthassanak!

Közösen a hangoskönyvekért – Önkéntes látássérült meghallgatókat keresünk

Az MVGYOSZ Bodor Tibor Hangoskönyvtárában közel 3500 korábban felolvasott mű érhető el. Ezek feldolgozásában most ön is segíthet.

Az MVGYOSZ az eltelt két évben közel 2500 művet töltött fel az online hangoskönyvtárba. Az újonnan felolvasott művek mellett elkezdte feldolgozni a korábban felolvasott állományát is. Az alkalmazásba már csak azok a művek kerülhetnek feltöltésre, melyek megfelelnek a technikai elvárásoknak. Ez elsősorban azt jelenti, hogy a könyv fejezetekre van vágva, és nincs benne hiányzó rész, vagy nem szerepel semmi felesleges szöveg a felolvasásban (például: vége a második kazetta második sávjának).

Ahhoz, hogy a régi könyveket fejezetekre tudjuk vágni, illetve megtaláljuk az összes felesleges szöveget vagy akár hiányzó részt a felolvasásból, azokat meg kell hallgatni. Már most is több önkéntes és munkatárs foglalkozik a könyvek meghallgatásával, de most ön is segíthet. Amennyiben szívesen

segítené munkánkat, úgy kérjük, hogy küldjön egy levelet az mvgysz.hu főoldalán található levelezési űrlap segítségével, és munkatársunk felveszi önnel a kapcsolatot a részletek megbeszélése érdekében.

dr. Nagyné Berke Mónika szolgáltatásvezető

Új online digitális kompetenciafejlesztő szolgáltatás – Indul az iBlind

Május végén elindult az iBlind nevű Facebook csoport, melynek látássérült tagjai hasznos tippeket, információkat kaphatnak az iOS eszközök és az MVGYSZ mobilalkalmazásainak használatához. A csoportba elsőként a Távszem projektben iPhone-hoz jutott személyek kapnak meghívást.

Napról napra növekszik az online kapcsolattartás és információszerzés szerepe. A digitális világ nyújtotta lehetőségek és eszközök a látássérült emberek számára a leghatékonyabb segítséget jelentik, amennyiben rendelkeznek a használatukhoz szükséges kompetenciákkal. Sokan közülük a Távszem projekt keretében, a mentori szolgáltatás igénybevételével sajátították el az iOS eszközök használatának alapjait, tudásukat pedig mostantól az online térben, az iBlind nevű zárt Facebook csoport tagjaként mélyíthetik tovább.

A meghívottakon kívül mások által nem elérhető zárt csoportban olyan videós tartalmakhoz férhetnek hozzá a vak és gyengénlátó tagok, melyek egyaránt segítik őket az eszközök és alkalmazások használatának elsajátításában és tudásuk gyarapításában. A videóban Mali Attila Távszem mentor hétről hétre mutat be különféle alkalmazásokat, kiegészítő lehetőségeket és egyéb hasznos megoldásokat az okoseszközök használatához. A videókon egyszerre hallható a mentor által adott magyarázat és a VoiceOver nevű képernyőolvasó alkalmazás hangja, miközben a gyengénlátó érdeklődők az eszköz képernyőjén követhetik az instrukciókat.

A csoport azért jött létre, hogy egy olyan közösséggé váljon, amely továbbra is segíti azokat, akik iPhone készülékhez jutottak 2019-ben az MVGYOSZ Távszem projektjének keretében. A csoport célja a segítségnyújtás és oktatás folytatása a mobiltechnika területén, valamint az Apple iOS rendszerében felmerülő problémák megoldása, különleges információk átadása és szakmai támogatás biztosítása. A csoport tematikája kizárólag a látássérült felhasználókat érintő, az iOS rendszerben felmerülő témákra, hírekre, tapasztalatokra, felvetésekre, kérdésekre, válaszokra, továbbá az iTunes használatára (Mac és PC esetén egyaránt), a látássérült emberek által használt érintőeszközökre, illetve a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége által működtetett alkalmazásokra vonatkozó kérdések lehető leghatékonyabb megválaszolására épül.

A csoportba hamarosan meghívást kapnak mindazon látássérült személyek, akik a Távszem projekt keretében iPhone készülékhez jutottak. A csoportba való belépéshez Facebook regisztráció szükséges.

A segédeszközbolt és a könyvtárak nyitva tartásáról

Az MVGYOSZ segédeszközboltjába a június 2-i héttől kezdve péntekre is lehet időpontot foglalni. A hangoskönyvtár és a Braille-könyvtár egyelőre személyesen még nem látogatható.

Az MVGYOSZ segédeszközboltja június 2-től a korábban megszokott időben várja a vásárlókat. A vásárláshoz továbbra is időpontfoglalás szükséges a szövetség elérhetőségei egyikén. Kedden 10-18, csütörtökön 9-17, pénteken 8:30-12:30 óra között várjuk vásárlóinkat.

A Braille-könyvtár költöztetése és az állomány katalogizálása folyamatban van, így a hangoskönyvtár és a Braille-könyvtár egyelőre személyesen nem látogatható. A hangoskönyvek postai kölcsönzése továbbra is változatlanul működik. Továbbá figyelmükbe ajánljuk az MVGYOSZ online hangoskönyvtárát, amely hétről hétre jelentős számú művel bővül, csaknem 2500 könyv érhető el az alkalmazásban.

Felhívjuk figyelmüket, hogy a Thököly út 105. szám alatti telephelyre az épületbe való bejutásnál óvatosan közlekedjenek, a lépcsők és a bejárat felújítása zajlik.

dr. Nagyné Berke Mónika szolgáltatásvezető

Időpontot foglalva személyesen is vásárolhat a segédeszközboltban

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége segédeszközboltjában 2020. május 19-től ismét vásárolhat személyesen.

A vásárlás feltételei:

A bolt a Thököly út 105. szám alatt, a második emeleten található.

A boltban előzetes időpont-foglalással lehet vásárolni.

Időpontot foglalni az MVGYOSZ központi telefonszámain lehet +36(1)384-8440, +36(30)505-2867, illetve az mvgyosz.hu oldalon található levelezési űrlap segítségével.

Kérjük vásárlóinkat, hogy a maguk és munkatársaink védelme érdekében a boltban kizárólag maszkban és kesztyűben, vagy speciális védőkrémet használva tartózkodjanak.

Maszk és speciális védőkrém a segédeszközboltban kapható.

Az mvgyosz.hu oldalon, a Segédeszközbolt hivatkozás alatt megtalálják a bolt legfrissebb katalógusát, mely több új terméket is tartalmaz. Legújabb termékeinket a táblázat megjegyzés oszlopában jelöltük.

dr. Nagyné Berke Mónika szolgáltatásvezető

Fertőzés ellen védő termékek a segédeszközboltban

Háromrétegű orvosi maszk

Az MVGYOSZ segédeszközboltjában háromrétegű orvosi maszk kapható, amely megfelel az EN 149:2001+A1 2009 szabványoknak.

A maszk főbb jellemzői:

- segít megakadályozni a levegőben szálló részecskék belégzését
- tökéletesen illeszkedik minden arcformához
- kényelmes viselet
- puha gumipánttal rögzíthető a fülre
- orrmerevítővel ellátott
- anyaga: polipropilén, nem szőtt
- megfelel az EN 149:2001+A1 2009 szabványoknak.

Használati útmutató:

- felvétel előtt minden esetben mossuk meg a kezünket

- fontos, hogy a maszk fedje az orrunkat és a szánkat is
  - tárolása: száraz helyen, szobahőmérsékleten.
- A maszk ára érvényes MVGYOSZ igazolvánnyal: 295 Ft/darab.

Kesztyű helyett kézkrém

Az MVGYOSZ segédeszközboltjában speciális, ezüstionos, antimikrobiális kéz- és bőrvédő krém kapható, mely a látássérült emberek számára egyedi és pótolhatatlan védelmet ad, hiszen a krém használatával a kéz szabadon marad. Vértesse fel magát a láthatatlan ezüstpajzs erejével!

Az Immunetec kéz- és bőrvédő fertőtlenítő krém egyedülálló magyar innováció, a benne található láthatatlan ezüstionok már a használat első pillanatától felveszik a harcot a kórokozókkal szemben, elpusztítva azokat és megakadályozva további szaporodásukat a következő kézmosásig vagy bőrfelület tisztításáig. Használata védelmet biztosít a család minden tagja számára a vírusok, baktériumtörzsek és gombák ellen.

Az Immunetec antimikrobiális kéz- és bőrvédő testkrém nem szárítja a bőrt

klínikailag igazoltan hatékonyabb az alkoholos kézfertőtlenítőknél – Agardiffúziós lyukteszt (ÁNTSZ vizsgálat: KJMI-DDD- 12869-2/2018)

több mint 50 veszélyes organizmussal szemben hatékony (pl: Influenza A, MRSA, E.coli, Salmonella, Listeria, Rhinovirus, HIV-1, Pseudomonas, Campylobacter, stb.)

99,9%-ban csökkenti a kórokozók számát

hosszan tartó hatását egészen a kézmosásig fejti ki

nem ragad

tartós filmréteget képez a bőrfelületen – ezüstpajzsként védi az egészséget

Hol alkalmazható?

kézen

testhajlatokban

lábfej területén, lábujjak között (használatával elkerülhető a kellemetlen láb- és zokniszag)

sérült bőrfelületen

Hogyan veszi fel a harcot a kórokozókkal szemben?

Az ezüstionok a kezelt felületen koncentrálódnak, és csak akkor lépnek reakcióba, ha baktériummal találkoznak.

Amint a mikrobák megjelennek a bőrön, az Immunetec krémekben található ezüstionok azonnal felveszik a harcot, és kötésbe lépnek a kórokozókkal, elpusztítva azokat és megakadályozva további szaporodásukat. A hagyományos fertőtlenítőszerre a baktériumok filmképzéssel és mutációval reagálnak, azonban az Immunetec ezüstionokkal védett felületein bizonyítottan rövid időn belül elpusztulnak, és sem filmképzésre, sem pedig mutációra nem lesznek képesek.

Használati útmutató:

A kezet vagy kezelendő bőrfelületet előzetesen alaposan szappannal megtisztítjuk, megszáritjuk, majd a krémet egyenletesen elosztatjuk. Fontos, hogy ne maradjon kezeletlen bőrfelület.

Hatása a következő szappanos kézmosásig tart.

A krém az egyedi Immunetec összetételnek köszönhetően egészen a lemosásig folyamatosan és hatékonyan elpusztítja a bőrfelületre kerülő összes kórokozót.

A krém napi rendszerességgel, hosszútávon használható.

A kézkrém 50 ml-es kiszerelésben kapható.

Ára érvényes MVGYOSZ igazolvánnyal: 3120 Ft.

Náluk jártunk

Jász-Nagykun-Szolnok megyében elkezdődött a sportélet újbóli beindítása a vakoknál

Nemrégiben együttműködési megállapodást írt alá a Fogyatékkal Élők Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Sportszövetsége (FÉS) és a Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete (JNSZMVAKOK).

A két szervezet munkakapcsolata már hosszú évekre nyúlik vissza, de a mostani együttműködési szerződés megkötésével mind a két szervezet elnöke reménykedik abban, hogy összefogásuk révén még több sportolni vágyó fogyatékossgal élő személyt tudnak bevonni majd a megyei sportéletbe, a szabadidő és a versenysport terén. A sport és a rendszeres testmozgás minden ember számára egy fontos és hasznos tevékenység, éljen bármilyen fogyatékossgal.

- Egyesületünk már korábban is tagja volt a FÉS-nek, és néhány eseményükön már a múltban is részt vettek egyesületünk tagjai. Személy szerint is fontosnak tartom az egészséges életmódot és a rendszeres sportolást – kezdte Pesti Zoltánné a Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesületének az elnöke.

- Tagjaink közül többen jeleskednek különböző sportágakban. Most elkezdtünk tagjaink körében egy igényfelmérést a sport területén, és ennek tükrében folytatjuk majd az egyesületünk sportkonceptiójának további fejleszté-

sét. Célunk, hogy a Fogyatékkal Élők Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Sportszövetségének minél több eseményén részt vegyünk, biztosítva ezzel tagjainknak a mozgás örömét és a szabadidő hasznos eltöltését – zárta szavait Pesti Zoltánné.

Auner Zoltán, a Fogyatékkal Élők Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesületének az elnöke a következőképpen nyilatkozott az együttműködésről:

- A FÉS elnökeként számomra nagyon fontos, hogy a lehető legtöbb fogyatékossgal élő ember sportoljon és mozogjon rendszeresen a megyében, éljen bármilyen fogyatékossgal is. Éppen ezért örömmel tölt el, hogy a Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesületével sikerült egy együttműködési megállapodást is kötnünk – mondta az együttműködés kapcsán Auner Zoltán.

- A közös sportoláson túl, úgy gondolom, hogy a Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete a FÉS szemléletformáló tevékenységébe is be tud majd kapcsolódni a jövőben – tette hozzá Auner Zoltán.

Zana Anita, (JNSZMVAKOK)

Meghívó, közlemények, hirdetések

Felhívás a digitális oktatás következtében megnövekedett képernyőidő kapcsán

Veszélyben gyermekeink látása! – jelzi egyre több szülő és szakember a digitális oktatás bevezetésével hirtelen és drasztikusan megnőtt időre utalva, amit a gyerekek naponta képernyő előtt töltenek. Különösen veszélyeztetettek a gyengénlátó gyermekek és fiatalok.

A digitális oktatás bevezetése óta több szülő és szakember aggodalommal figyelmeztet arra, hogy gyermekeink a tanórákon való részvétel és a házi feladatok elkészítése során több időt töltenek képernyő előtt, mint korábban bármikor. Ez az idő nem ritkán meghaladja azt az időtartamot is, amit egy képernyős munkahelyen ténylegesen munkával töltenek a felnőttek. Ez a

tény aggodalomra ad okot a gyengénlátó gyermekek szülei és a velük foglalkozó szakemberek körében.

Az olvasásban és a vizualitást igénylő feladatok megoldásában a gyengénlátó gyermekek az átlagnál többnyire lassabban, nagyobb erőfeszítést téve teljesítenek, ez és szembetegségük pedig fokozott megterhelést jelent számukra. A képernyő előtti több órás folyamatos munka ártalmi éppúgy, vagy talán még jobban veszélyeztetik a gyermekek, különösen a gyengénlátó gyermekek szemének egészségét, ahogy a képernyő előtt dolgozó felnőttekét.

Bár számos technológia áll rendelkezésre ahhoz, hogy a gyengénlátó számítógép-felhasználók kímélhessék szemüket, pl. kiegészítő beszéd-támogatás, testreszabható kontrasztos és nagyított megjelenítés, az ezekkel kapcsolatos információk terjesztése mellett az MGYOSZ fontosnak tartja felhívni a figyelmet arra, hogy a szem fokozott terhelése a tanulási vagy munkavégzési hatékonyság és a teljesítmény jelentős romlásával, korai kifára-

dással, a figyelem és a koncentráció csökkenésével, végső esetben pedig a megmaradt látás további romlásával vagy elvesztésével járhat.

Kérjük és javasoljuk ezért minden pedagógusnak, hogy az iskolai feladatok mennyiségének meghatározása során legyenek tekintettel a gyermekek terhelhetőségére, illetve legyenek különösen körültekintőek gyengénlátó diákjaik szemének kímélése érdekében. Javasoljuk a szülőknek, hogy a nyári vakáció idején motiválják gyermekeiket a képernyőidő csökkentésére, minél több mozgásos, szabadtéri program szervezésére. Kérjük továbbá a döntéshozókat, fontolják meg annak lehetőségét, hogy a digitális oktatás kapcsán a képernyőhasználat mértékét a képernyős munkahelyekre vonatkozó szigorú jogi keretekhez hasonló módon szabályozzák.

Tegyünk közösen gyermekeink szemének egészségéért!

Pályázat lakásfelújításra vagy hiteltörlesztésre – meghosszabbított beadási határidő

A Vakok Lakásgondjainak Megoldását Támogató Alapítvány június 30-ig meghosszabbította 2020-as pályázatának beadási határidejét. A pályázati feltételek egyebekben nem változtak.

A Vakok Lakásgondjainak Megoldását Támogató Alapítvány kuratóriuma a 2020. május 21-i kuratóriumi ülésén meghozott döntésével úgy határozott, hogy a 2020. évi pályázatának beadási határidejét 2020. június 30-ig meghosszabbítja.

Eddig a határidőig várjuk azoknak a Budapesten élő vak vagy gyengénlátó személyeknek a pályázatait, akik a kialakult veszélyhelyzet következményei miatt, vagy egyéb okokból nem tudták beadni támogatási kérelmüket, akiknek nehézséget okozott a szükséges iratok beszerzése, illetve akik nem tudtak megfelelő segítséget igénybe venni a pályázat benyújtásához.

Kérjük, hogy akik továbbra sem tudnak segítséget igénybe venni a pályázati adatlap kitöltéséhez és a mellékletek összeállításához, jelezzék azt az alapítvány számára!

A pályázati felhívás és az adatlapok továbbra is elérhetők az alapítvány honlapján, a www.vaklakas.hu oldalon, valamint tájékoztatást kérhetnek az MGYOSZ budapesti tagegyesületeinek újrainduló személyes ügyfélszolgálatain.

dr. Nyusti Szilvia, a kuratórium elnöke

Újra kinyitott a Vakok Kertje

Sokak érdeklődésére válaszolva, a Városliget ZRT. tájékoztatása alapján, örömmel értesítünk mindenkit, hogy 2020. május 20-án szerdán megnyitott a városligeti Vakok Kertje. A kert a korábban megszokott feltételekkel várja látogatóit.

A koronavírus-járvány okán bevezetett kijárási korlátozások a közhasználatú parkokat és hasonló létesítményeket is érintették, így idén tavasszal a Vakok Kertje sem nyithatott ki. Most viszont, a fővárosra vonatkozó intézkedések enyhítésével végre ez a zárt park is megnyithatja kapuit használói előtt.

A Vakok Kertje 2020. május 20-án szerdán nyitott ki a tavaly már megszokott nyárinyitva tartásnak megfelelően. Vagyis hétfői napok kivételével minden nap 12 és 20 óra között gondnoki jelenléttel látogatható a kert mindazok számára, akik látássérültek és ezt igazolni tudják. Természetesen a vak és gyengénlátó vendégek kísérői is beléphetnek a kertbe. Hétfői napokon a kert zárva tart. Nyitvatartási időn kívül a szervezetek és intézmények a korábbiakkal megegyező módon a beléptető kártyák használatával is igénybe vehetik a kertet.

A kert használatához sok örömet és kellemes időtöltést kívánunk!

Kövessen bennünket a közösségi portálokon is:

IMPRESSZUM

A folyóirat neve: **Vakok Világa**

Kiadó: **Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége**

Kiadó székhelye: **1146 Budapest, Thököly út 105..**

Felelős kiadó: **dr. Nagy Sándor, MVGYOSZ elnöke**

Felelős szerkesztő: **Sztakó Krisztina**

Tervezőszerkesztő: **Sebesi Éva**

Kapcsolat: **e-mail: vakokvilaga@mvgyosz.hu • www.mvgyosz.hu**

Adományszámla: **16200106-11512718 Adószám: 19002464-2-42**

Telefon: **+36 (1) 384-8440**

Posta: **MVGYOSZ 1406 Budapest, Pf.: 44.**

Készült: **PrintPix Nyomda és Grafikai Stúdió**

Az újság előfizethető a kiadónál és az MVGYOSZ tagegyesületeinél.

ISSN 0209-6765

Előfizetési díj 1 évre (12 lapszám): **4620 Ft.**

GAZDASÁGVÉDELMI AKCIÓTERV

**bértámogatás
a veszélyeztetett
munkavállalóknak**

**adócsökkentés
a munkahelyek
megtartásáért**

**0 százalékos hitel
a vállalkozóknak**

**a hiteltörlesztések
felfüggesztése**

**a 13. havi nyugdíj
visszaépítése**

Megvédjük a munkahelyeket, és biztosítjuk a családok megélhetését.

EGYETLEN MAGYAR SINCS EGYEDÜL.